

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

בפני כב' השופטת ורד שביט פינקלשטיין

בעניין: חוק אימוץ ילדים, התשמ"א – 1981

הקטינים:

אלמוני, יליד X.X.2017.

אלמונית, ילידת X.X.2017.

מבקש

היועץ המשפטי לממשלה

נגד

1. פלונית

ע"י ב"כ עו"ד לימור מסר וע"י האפוטרופא לדין עו"ד

רחל מור

2. פלוני

ע"י ב"כ עו"ד עיינה אונגר-לטיין

משיבים

פסק-דין (חלקי)

1

2

3

מונחת לפני בקשה (מתוקנת) מיום 10.10.18 להכריז על שני הקטינים אלמוני ואלמונית (להלן:

4

"הקטינים") כברי אימוץ כלפי המשיבים גב' פלונית (להלן: "המשיבה" ו/או "האם") ומר פלוני

5

(להלן: "המשיב" ו/או "האב"), וזאת בהתאם לסעיף 13(א)(7) לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א – 1981

6

(להלן: "חוק האימוץ") באשר המשיבים אינם מסוגלים בשל התנהגותם ומצבם לדאוג כראוי

7

לילדיהם הקטינים ואין סיכוי שמצב זה ישתנה בעתיד הנראה לעין למרות עזרה כלכלית וטיפולית

8

סבירה כמקובל ברשויות הרווחה. כן מבוקש להכריז על הקטינים כברי אימוץ ללא צמצום תוצאות

9

האימוץ.

10

11

רקע כללי אודות הקטינים והמשיבים:

12

13

1. הקטינים הינם תאומים, ילידי X.X.2017, יהודים, אשר נולדו למשיבים מחוץ למסגרת

14

הנישואין. הקטינים הוצאו ממשמורת המשיבה ביום 30.3.17 בצו חירום, אשר הוצא ע"י

15

רשויות הרווחה, זאת לאחר שהתקבל דיווח על-כך שהמשיבה איימה כי תדקור את

16

הקטינים ואת עצמה. הקטינים הועברו לבית משפחת קלט חירום, שם שהו במשך שנה

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 וחודש וחצי ימים. בהתאם להחלטתי מיום 26.4.18 ומכוח סעיף 12 (ג) לחוק האימוץ הועברו
2 הקטינים ביום 11.5.18 למשפחה אומנת עם כוונת אימוץ.
3
- 4 .2. אם הקטינים הינה ילידת 1987.X.X., יהודיה, רווקה, אזרחית ישראל, אשר גדלה במשפחה
5 רב בעייתית שטופלה בעבר באופן אינטנסיבי על ידי גורמי הרווחה. לאם יש שלושה אחים:
6 אח אחד נפטר, השני סובל מפיגור שכלי והשלישי נשוי ומתגורר עם בת זוג. אימה של האם
7 נפטרה מסרטן ואביה נותר אלמן. אביה של האם --- (להלן גם: "הסב"), יליד 1948.X.X.,
8 מתקיים מקצבת זקנה, סובל מסכרת, מלחץ דם ומבעיות נפשיות. בני המשפחה מוכרים
9 למערכת בריאות הנפש ונמצאים במעקב. בכיתה א' המשיבה הועברה להתחנך בפנימייה,
10 בין היתר משום שאחיה דקר בסכין את אם המשפחה, אשר נפצעה באורח קשה ונאלצה
11 לעבור מספר ניתוחים כירורגיים. כעבור שלוש שנים המשיבה חזרה לחיות בבית ההורים
12 ומצבה הלימודי והנפשי התדרדר ובהיותה בת 10 שנים, היא אושפזה במרכז הרפואי
13 לבריאות הנפש בנס-ציונה במצב פסיכויטי חריף ואובחנה כסובלת מסכיזופרניה. האם
14 שהתה באשפוז פסיכיאטרי במשך כשנתיים וחצי ולאחר מכן השתחררה ללמוד בבית ספר
15 לילדים עם הפרעות נפשיות קשות. בהיותה בת 16 התגלו אצלה קשיים בתפקוד על רקע
16 קשר עם בן-זוג והיא נעדרה רבות מבית הספר ואף לא נטלה את התרופות הפסיכיאטריות
17 בצורה מסודרת. בנוסף לכך, סבלה האם מאלימות מצד בן זוגה עד כדי צורך בהתערבות
18 של משטרה והוצאת צווי הרחקה כנגדו. בהמשך חלה התדרדרות נוספת במצבה של האם,
19 היא לא תפקדה בכיתה ונטתה להתפרצויות זעם שסיכנו את הילדים ואת צוות בית-הספר
20 וכן סירבה ליטול את המינון התרופתי, שהומלץ לה ע"י הפסיכיאטר המטפל. בנוסף,
21 המשיבה לא נשמעה להוריה, צעקה וקיללה אותם והתנהלה ככל העולה על רוחה עד
22 שהוריה פנו לרשויות הרווחה בבקשת עזרה. בהיות המשיבה בת 18 שנים היא שולבה
23 בהוסטל בבאר שבע המיועד לאנשים המתמודדים עם מחלה נפשית. בשלב מסוים, השתלבה
24 במועדון "א" ב--- המיועד לאוכלוסיית נפגעי נפש, שם הכירה את אבי הקטינים. בעבר
25 עבדה במספר עבודות אולם לא התמידה בהם. כיום האם מתקיימת מקצבת נכות מהמל"ל
26 והיא מתגוררת בדירת אביה ב---.
- 27
- 28 .3. אבי הקטינים הינו יליד 1976.X.X., רווק, אזרח ישראל. המשיב התגורר במשך תקופה
29 ארוכה בהוסטל לנפגעי נפש ונכון לחודש 02/2018 התגורר בדירה שכורה. למשיב יש אם
30 אשר מתגוררת בדיור מוגן ושני אחים אשר סובלים מבעיות נפשיות מורכבות. המשיב סיפר
31 כי בינו לבין האם נוצרה מערכת יחסים קצרה בת מספר ימים וכי לאחר קיום המגע המיני
32 ביניהם הרתה האם וסירבה לקחת גלולה להפסקת ההיריון. לדבריו, היה למשיבה ניסיון
33 בעבר להרות גם מגבר אחר. לדבריו, בינו לבין המשיבה קיימת מערכת יחסים טעונה והיא
34 מטרידה ומאיימת עליו ולכן פנה להוצאת צו הרחקה ממנה. האב הודיע כי אינו מסוגל לגדל

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

1 את הקטינים והביע הסכמתו להכרזת הקטינים כברי אימוץ כלפיו (ר' בתצהיר מיום
2 24.9.18 ובפרוט' הדיון מיום 11.8.11).

4 השתלשלות האירועים העומדים ביסוד הגשת הבקשה:

5
6 4. כעולה מהמסמכים שצורפו לבקשה, במהלך ההיריון היתה האם במעקב פסיכיאטרי
7 בביה"ח איכילוב אצל ד"ר אייזנברג רומנו (להלן: "ד"ר אייזנברג") ולא קיבלה טיפול
8 תרופתי. בהתאם לדווח שניתן ע"י ד"ר אייזנברג, האם סובלת בעיקר מתסמינים שליליים
9 של מחלת הסכיזופרניה המתבטאים בירידה קוגניטיבית, קשיי התארגנות וילדותיות (נספח
10 ד' לבקשה). בנוסף, על פי המפורט בקשה, במהלך ההיריון הציעו רשויות הרווחה לאם עזרה
11 וסיוע, לרבות: שיחות טיפוליות, סומכת שתסייע לה לארגן את הדירה לקראת הלידה,
12 פנייה לשירות "ציפור הנפש", אשר נועד לסייע להורים טריים הסובלים ממחלת נפש. אולם,
13 המשיבה סירבה לקבל כל עזרה (נספח ה' לבקשה).

14
15 5. כן עולה כי עו"ס המשפחה הבהירה לאם ולאביה כי לאחר לידת הקטינים תזדקק האם
16 לעזרה וביקשה מהם לבנות תכנית לטיפול מסודרת עבור הקטינים שעתידיים להיוולד, אשר
17 תכלול ליווי צמוד לאם לאורך כל שעות היממה. אולם, האם ואביה לא הצליחו לבנות
18 תכנית טיפול מסודרת ובכל אחת משיחותיהם עם עו"ס המשפחה הציעו פתרון אחר.
19 תחילה, הציעו כי אח המשיבה ובת-זוגו יעברו לישון בדירת האם ובת הזוג תסייע לאם
20 בשעות הערב לאחר שתשוב מעבודתה. בהמשך אמרו, כי שכרו שירותים של אחות בפנסיה
21 שתסייע לאם, אולם לאחר הלידה הודיעה האם כי סידור זה אינו מתאים לה. בנוסף, ערכו
22 רשויות הרווחה ביקור בית בדירת האם, עת היתה בחודש חמישי ומצאו כי הדירה נמצאה
23 במצב תחזוקתי סביר וכי הסב רכש את הציוד הבסיסי עבור התינוקות העתידיים להיוולד.

24
25 6. ביום 12.2.17 אושפזה האם בבית החולים איכילוב בשל חשש לרעלת היריון והיא הושארה
26 בבית חולים עד למועד הלידה. הקטינים נולדו ביום X.X.2017 בניתוח קיסרי.

27
28 7. כעולה מהבקשה, צוות בית החולים דווח כי במהלך אשפוזיה בבית החולים הפגינה האם
29 התפרצויות זעם, היו סיטואציות של אלימות מילולית קשה בין האם לבין אביה עד כדי
30 צורך במעורבות מאבטח בית חולים. עוד דווח כי צוות בית החולים התרשם כי האם זקוקה
31 לליווי צמוד לצורך טיפול בקטינים (נספחים ו' וז' לבקשה).

32
33 8. ביום 5.3.17 ביקרו עו"ס המשפחה והעו"ס לחוק נוער את האם בבית החולים וביקשו ממנה
34 להציג תוכנית לטיפול בקטינים בעזרת סיוע וליווי לאורך כל שעות היממה, זאת טרם
35 שחרורם מבית החולים. האם סירבה להציג תכנית לטיפול בקטינים ואמרה כי תוכל לטפל
36 בהם בכוחות עצמה. בשיחת טלפון שנערכה עם האם ביום 6.3.17 מסרה האם כי לא תצליח

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1 לארגן רשימה מסודרת של אנשים שיעזרו לה בטיפול בקטינים, כי היא תיעזר באביה
2 בטיפול בקטינים וכי תפנה לפרוייקט "ציפור הנפש" לצורך קבלת הדרכה ועזרה.
3
4 .9 ביום 7.3.17 שוחררו הקטינים והאם מבית החולים ועברו להתגורר בדירת האם. אביה של
5 האם עבר אף הוא להתגורר בדירת האם על מנת לסייע לה בטיפול בקטינים.
6
7 .10 על פי האמור בבקשה, ביום השחרור מבית החולים ואף ביום למחרת סירבו האם והסב
8 לעמוד בקשר עם שירותי הרווחה. השניים לא ענו לטלפונים ואף לא נמצאו בבית. רק ביום
9 9.3.17 ענה הסב לטלפון הסכים לאפשר לגורמים המטפלים לערוך ביקור בית בדירת האם.
10 בביקור זה עלה כי מיטות הקטינים מוצבות בסלון הבית, אשר משמש כחדרם של הקטינים,
11 הסב לן באחד מחדרי השינה כשעל דלת החדר מותקן מנעול והאם לנה בחדר השינה הנוסף.
12 במהלך הביקור נצפו ליקויים בתפקודם ובהתנהלותם של האם והסב כלפי הקטינים וניכר
13 היה כי הם מתקשים אף בפעולות הטיפול הבסיסיות ביותר. העו"ס שערכה את הביקור
14 הנחתה את האם והסב כיצד לתמוך בראשם של הקטינים וכן הנחתה את האם ליצור קשר
15 בהקדם עם התחנה לבריאות המשפחה לצורך קבלת הדרכה לטיפול בקטינים.
16
17 .11 כן עלה כי בביקור בית נוסף שנערך ביום 14.3.17 עלה שוב הצורך להסביר לאם ולסב את
18 החשיבות שיש בתמיכה בראשם של הקטינים. אביה של האם דחה את הסבר העו"ס ובנוסף
19 לכך מסרו השניים כי הם שכרו את בת הרב לסייע להם בטיפול בקטינים בשעות הלילה,
20 אולם סרבו לתת פרטים אודותיה. העו"ס שערכה את ביקור הבית הציעה לאם סיוע ביצירת
21 קשר עם אחות התחנה לבריאות המשפחה ולצורך כך ביקשה מהאם לחתום על טופס ויתור
22 סודיות. כן הציעה העו"ס לאם פעם נוספת ליצור קשר עם פרויקט "ציפור הנפש" ואף
23 הציעה לה לשלב את הקטינים במשפחתון בעת שיגיעו לגיל שלושה חודשים ובאישור רופא.
24 אולם, האם סירבה להצעות העו"ס ועל רקע זה התפתח ויכוח חריף בין הסב לאם והוא
25 איים כי יעזוב אותה. רק לאחר מכן, הסכימה האם לחתום על טופס ויתור סודיות ואמרה
26 כי תשתף פעולה עם גורמי הטיפול. כן הודתה האם כי אינה מסוגלת לטפל בקטינים בעצמה.
27 הסב ווידא כי בת הרב תגיע לסייע לאם בלילה ומסר את פרטיה וכן הבטיח לעדכן את גורמי
28 הטיפול באופן מיידי באם יעזוב את דירת האם (נספח ה' לעיל).
29
30 .12 כמו כן, בביקור בית שנערך ביום 16.3.17 ע"י אחות התחנה לבריאות המשפחה נראו
31 הקטינים מטופלים ורגועים, אולם לא היו לבושים בהתאם לטמפרטורה ששררה בדירה.
32 לאורך הביקור נראתה האם אדישה, לא שאלה את האחיות שאלות ולא קמה ממקומה.
33 האחיות התרשמה כי האם לא ידעה להכין אוכל לקטינים וכן לא ידעה כיצד לחתל אותם.
34 בנוסף לכך, נראה היה כי גם הסב אינו יודע כיצד להכין אוכל לקטינים וכיצד לעשות
35 סטריליזציה לבקבוקי החלב. כאשר ניסתה האחיות להסביר לסב כיצד יש לעשות זאת, הוא
36 התפרץ עליה בצעקות וסירב לקבל הדרכה. התרשמות אחות התחנה לבריאות המשפחה
37 היתה כי יש לשלב סומכת בבית האם באופן דחוף שכן הן האם והן הסב חסרי ידע באשר

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 לטפול בתינוקות וזקוקים להדרכה ולליווי צמוד (נספחים ח' וט' לבקשה). לאחר דיווח
2 האחות מהתחנה לבריאות המשפחה ולאור החשש שעלה לשלום הקטינים, החליטו
3 הגורמים המטפלים ברשויות הרווחה לעקוב אחר האם באופן יומיומי, בין אם ע"י עריכת
4 ביקור בית ובין אם ע"י מפגש של האם עם איש מקצוע מטפל.
5
6 13. כאמור בבקשה, ביום 19.3.17 התקיימה וועדה לתכנון וטיפול בעניינים של הקטינים לצורך
7 גיבוש המלצה באשר לדרכי הטיפול בהם, זאת בנוכחות האם ובאת כוחה. אביה של האם
8 לא הגיע לוועדה. האם הכחישה את הקשיים שיש לה בטיפול בקטינים, את קשייה
9 בהתארגנות ובהפנמת הדרכה וכן גילתה חוסר תובנה למצב הסיכון בו נמצאים הקטינים.
10 האם מסרה כי היא מקבלת עזרה מזדמנת בטיפול בקטינים מאנשים שונים. חברי הוועדה
11 התרשמו כי האם אינה מגיבה באופן מותאם לדברים שנאמרו לה, כי היא מדקלמת תשובות
12 והחשש ודאגה לשלום הקטינים התעצם. בוועדה זו הומלץ על קיום מעקב פסיכיאטרי קבוע
13 אחר מצבה של האם, על שילוב סומכת בביתה, על עריכת ביקורי בית, על שילוב הקטינים
14 במעון בגיל 3 חודשים, ועוד. כן נתבקשה האם לפנות ל"ציפור הנפש" על מנת לקבל הדרכה
15 וליווי וכן למצוא מטפלת קבועה. כמו כן, נקבע מועד להתכנסות וועדה נוספת לבדיקת מצב
16 הקטינים ומצבה של האם ליום 3.4.17.
17
18 14. בסמוך לאחר קיום הוועדה לתכנון טיפול ניסתה העו"ס לחוק נוער לבדוק את התאמתה של
19 האם להשתלב עם הקטינים ב"בית שבתאי לוי", וזאת לבקשת ב"כ של האם. אולם, האם
20 סירבה לשתף פעולה עם העו"ס לחוק נוער והנושא ירד מהפרק.
21
22 15. כן עלה כי ביום 30.3.17 התקבל אצל רשויות הרווחה דיווח לפיו לאחר ויכוח עם האם, עזב
23 הסב את הבית וכתוצאה מכך איימה האם לדקור את הקטינים ואת עצמה. לבית האם
24 הוזעקו משטרה וכונן רווחה. האם נלקחה לתחנת משטרה ולאחר מכן נעצרה. לאחר שהאם
25 נלקחה לתחנת המשטרה התברר בשיחה עם השכנים, כי שכנים אלו היו המטפלים
26 העיקריים בקטינים במקום האם והם ידעו לדווח על פרטים הנוגעים לקטינים.
27
28 16. בנסיבות אלו, הוציאו רשויות הרווחה צו חירום ביום 30.3.17 והעבירו את הקטינים לבית
29 משפחת קלט חרום חסויה (נספח י' לבקשה). לאחר מעצרה נלקחה האם לבדיקה
30 פסיכיאטרית, ממנה עלה כי מחלת הנפש ממנה היא סובלת אינה פעילה. ביום 2.4.17
31 התקיים דיון בבית המשפט השלום בבקשה להארכת מעצרה של האם. בית המשפט הורה
32 על שחרורה של האם ממעצר ושהותה במעצר בית בתנאים מגבילים וכן הרחקת האם
33 מהקטינים ומאביה למשך 30 ימים (מ"י 17-03-69572, נספח יא').
34
35 17. כאמור בבקשה, ביום 3.4.17 התקיימה וועדה נוספת לתכנון וטיפול בעניינים של הקטינים
36 בנוכחות גורמי הטיפול, האם וב"כ. הוועדה המליצה על פנייה לבית משפט לנוער בבקשה
37 לאישור צו החירום והוצאת הקטינים ממשמורת האם למשך 30 ימים נוספים. כן דרשו

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 חברי הוועדה מהאם לגבש תכנית טיפול לקטינים, הכוללת דמויות מטפלות מוגדרות
2 וקבועות שסייעו לה לטפל בקטינים לאורך כל שעות היממה, וזאת על מנת לשקול את
3 האפשרות להחזיר את הקטינים למשמורתה.
4
5 18. בהחלטתו מיום 5.4.17 אישר בית המשפט לנוער את צו החירום והורה על המשך שהותם
6 של הקטינים במסגרת קלט חסויה למשך 30 יום נוספים, זאת בהסכמת האם. כן הורה בית
7 המשפט לנוער כי יתקיימו מפגשים בין האם והקטינים תחת פיקוח צמוד (נספח יב').
8
9 19. כאמור בבקשה, ביום 24.4.17 התקיימה וועדה נוספת לתכנון וטיפול בעניינם של הקטינים
10 בנוכחות גורמי הטיפול, האם וב"כ. אביה של האם לא הגיע לוועדה. בניגוד להנחיות
11 שקיבלה האם הוועדה הקודמת, לא הציגה האם תכנית טיפול הכוללת שמות של דמויות
12 קבועות שסייעו לה בטיפול בקטינים. בוועדה הוחלט על פנייה לבית המשפט לנוער בבקשה
13 להארכת צו הוצאה ממשמורת למשך 60 יום נוספים וכן בבקשה להכריז על הקטינים
14 "כנזקקים". כן הוחלט על עריכת אבחון רגשי התפתחותי לקטינים ואפשרות לקיום
15 המפגשים בין האם לקטינים במרכז קשר בו האם תוכל לקבל הדרכה.
16
17 20. בהתאם להמלצות הוועדה פנו רשויות הרווחה לבית המשפט לנוער בבקשה להארכת תוקף
18 החלטת הביניים לפי סעיף 12 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960. ביום 1.5.17 נעתר
19 בית המשפט לנוער לבקשת רשויות הרווחה, והאריך את תוקף צווי ההוצאה ממשמורת ב-
20 60 יום והורה על המשך הישארותם של הקטינים בבית משפחת קלט החירום (נספח יג').
21
22 21. ביום 22.6.17 פנו רשויות הרווחה לבית משפט לנוער בבקשה להכריז על הקטינים
23 כ"נזקקים". לדיון בבקשת הנזקקות שנקבע בבימ"ש לנוער ביום 9.7.17 לא התייצבה האם,
24 ולפיכך נקבע דיון נוסף ליום 16.7.17 אשר גם אליו לא התייצב האם. נקבע דיון נוסף ליום
25 18.10.17 תוך הארכת צווי ההוצאה ממשמורת עד למועד הדיון (נספחים יז-יא' לבקשה).
26
27 22. כאמור בבקשה, ביום 2.7.17 התקיימה וועדה נוספת לתכנון וטיפול בעניינם של הקטינים
28 בנוכחות האם וב"כ, האפוטרופא לדין שמונתה לקטינים על ידי בית המשפט לנוער, חברת
29 משפחה של האם וגורמי טיפול. לאור התרשמות הגורמים המטפלים מכך שהאם מתקשה
30 להפנים הדרכה ואף מסרבת לקבל הדרכה, לנוכח החשש כי הקטינים יימצאו בסיכון באם
31 יוחזרו למשמורת האם ומאחר שטובת הקטינים מחייבת סידור קבוע וארוך טווח עבורם,
32 המליצה הוועדה על פתיחת תיק אימוץ בעניינם של הקטינים.
33
34 **פירוט ההליכים המשפטיים:**
35
36 23. כאמור, לנוכח סירובה של האם למסור פרטים אודות האב ולאחר שניסיונות שירותי
37 הרווחה לבירור זהות האב לא צלחו, הוגשה בתחילה הבקשה להכרזת הקטינים כברי אימוץ
38 ביום 12.9.17 כנגד המשיבה בלבד. כן נתבקש בית המשפט לקבוע כי כלפי אב הקטינים

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1 התמלאו תנאי סעיף 13א(1) לחוק האימוץ, באשר אין אפשרות סבירה לזהותו, למצאו או
2 לברר דעתו בעניין אימוץ ילדיו. בד בבד הוגשה בקשה לאישור פעולה בהתאם לסעיף 12 (ג)
3 לחוק האימוץ לאשר לעו"ס לחוק אימוץ, להעביר את הקטינים לבית משפחת אומנת עם
4 כוונת אימוץ.
5
6 24. ההליך נקבע בתחילה בפני כב' סג"נ השופטת דהן. ביום 19.10.17 התקיים דיון בבקשה
7 במעמד הצדדים. האם היתה מיוצגת ע"י עו"ד מטעם הסיוע המשפטי. בדיון זה נדונה
8 הבקשה להעברת הקטינים לבית משפחת אומנת עם כוונת אימוץ. לאחר שמיעת האם והאב
9 וכן ב"כ הצדדים, ניתנה החלטת כב' השופטת דהן בבקשה אשר קובעת כי בשלב זה, ועד
10 לקבלת תצהיר האם בתוך 10 ימים אשר יתייחס לתוכנית שלה לגידול הקטינים שלאחריו
11 תופנה האם ודמויות נוספות, ככל שנדרש, לבדיקת מסוגלות הורית, יוותרו הקטינים
12 במשפחת הקלט.
13
14 25. ביום 1.11.17 הגישה האם תצהיר מטעמה ומטעם אביה בנוגע לתכנית לגידול הקטינים. על
15 פי תוכנית זו כוונת האם לגדל את הקטינים ביחד עם אביה בביתו של האב. בהתאם לפניית
16 המבקשת, ובהתאם להחלטת כב' השופט אליהו מיום 20.11.17, מונה מכון "שלם" כמומחה
17 מטעם בית המשפט (להלן: "המומחה") לצורך בחינת מסוגלותה ההורית של האם ואביה
18 לגדל את הקטינים. כן נתבקש המומחה ליתן המלצות בסוגיית צמצום תוצאות האימוץ.
19 בנוסף, במסגרת בחינת טובת הקטינים, התבקש המומחה לבחון האם ניתן להותיר את
20 הקטינים במשפחת קלט עד לסיום ההליכים המשפטיים בעניינם, אם לאו.
21
22 26. ביום 18.3.18 הגיש ב"כ היועמ"ש בקשה לקביעת דיון. בהתאם לאמור בבקשה, ביום
23 11.2.18 התקבל במחלקה לשירותים חברתיים ב--- מכתב מאת המשיב, בו העלה לראשונה
24 את האפשרות כי הינו אביהם של הקטינים. צוין כי המכתב התקבל ללא ציון כתובת השולח
25 ולאחר בירורים מטעם רשויות הרווחה אותרו פרטיו וכתובתו של המשיב. בהתאם לכך,
26 שוחחה עו"ס לחוק האימוץ, גבי תמי הר פאר (להלן: עו"ס לחוק האימוץ") עם המשיב, עם
27 אמו וכן עם המשיבה אשר אישרה כי המשיב הינו אביהם של הקטינים.
28
29 27. ביום 19.3.18 הוגשה חוות דעתו של המומחה אשר תידון בהרחבה בהמשך, ובסופה ניתנה
30 ההמלצה הבאה: "למרבה הצער, לא עולה מתוצאות הבדיקות שערכנו כי האם והסבא
31 ביחד או כל אחד מהם בנפרד מתקרבים לסף היכולות הנדרש על מנת להעניק לקטינים
32 את רמת ההורות הנדרשת להם, כיום או בעתיד הנראה לעין וגם בהינתן עזרה סבירה. אנו
33 סבורים איפה כי אין מנוס מלהמליץ בפני כבוד בית המשפט להכריז על הקטינים בני
34 אימוץ כלפי אימם". אשר לשאלת צמצום תוצאות האימוץ, לאחר בחינת מכלול השיקולים
35 הומלץ "לצמצם את תוצאות האימוץ ביחס לאם בדרך של שלושה מפגשים בשנה כאשר
36 למפגש אחד יהיה רשאי גם הסבא להצטרף".

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1
- 2 28. ביום 15.4.18 הועבר התיק לדיון בפני. קבעתי דיון ביום 26.4.18 במעמד כל הצדדים וכן
- 3 במעמד המשיב. האם החליפה ייצוג לב"כ הנוכחית, עו"ד מסר, אשר ליוותה את האם בכל
- 4 התהליך לרבות בוועדות לתכנון וטיפול בעניינם של הקטינים כמפורט לעיל. בדיון דיווחה
- 5 ב"כ היועמ"ש כי המשיב אותר על ידי עו"ס לחוק האימוץ אשר שוחחה עמו. בשיחה זו מסר
- 6 המשיב כי הוא לא יודע אם הוא אב או לא וכי היה אמביוולנטי לגבי ביצוע בדיקת הרקמות,
- 7 אולם בכל מקרה אמר שאינו מסוגל לגדל את הקטינים וסירב להגיע לפגישה בשירות למען
- 8 הילד. גם בשיחה עם אמו של המשיב, נמסר לעו"ס לחוק האימוץ כי המשיב אינו מסוגל
- 9 לגדל את הקטינים ואינו מסכים לבצע בדיקת רקמות שכן חושש מחיוב במזונות וכן כי אין
- 10 משהו מבני המשפחה המורחבת שמתאים או רוצה לגדל את הקטינים. על כן, נקבע דיון
- 11 נוסף במעמד המשיב ליום 7.6.18. כן בדיון זה גובשה הסכמה (בכפוף לקריטריונים שפורטו
- 12 בהחלטה) להעברת הקטינים לבית משפחה אומנת עם כוונת אימוץ אשר תסכים למכלול
- 13 התנאים שפורטו וניתנו הוראות בנוגע להמשך המפגשים בין האם והסב עם הקטינים כפי
- 14 שנהגו עד כה, קרי אחת לשבוע במשך שעה וחצי, כאשר הסב נוכח לאורך כל המפגש. כן
- 15 לאור הודעת האם כי בכוונתה להסתייע בגידול הקטינים במכרה של המשפחה, גב' ש' ח' (להלן: "גב' ח'") ובהסכמת ב"כ היועמ"ש, הוריתי לב"כ האם להגיש בתוך 14 ימים תכנית
- 16 מסודרת מגובה בתצהיר בעניין זה. כן הוריתי כי גב' ח' תגיש במקביל תצהיר מטעמה אשר
- 17 תומך בתכנית המוצעת מטעם האם. בנוסף, על מנת לקדם את ההליך הוריתי על הגשת
- 18 תצהיר עדות ראשית מטעם האם וכן רשימת העדים אותם מעוניינת לחקור.
- 19
- 20
- 21 29. ביום 30.5.18 המשיכו המפגשים בין הקטינים לבין האם והסב בשירות למען הילד, וזאת
- 22 לאחר מעבר הקטינים לבית משפחה האומנה עם כוונת אימוץ, בתדירות של אחת לשבוע
- 23 למשך שעה וחצי.
- 24
- 25 30. ביום 4.6.18 הגישה האם תצהיר מטעמה ובו תוכנית לטיפול בקטינים. כן צורפו בהתאמה
- 26 תצהירים מטעם אביה של האם וגב' ח'.
- 27
- 28 31. ביום 7.6.18 התקיים דיון במעמד כל הצדדים, אליו התייצב המשיב בליווי ב"כ עו"ד אונגר-
- 29 לטין מהלשכה לסיוע משפטי. המשיב הסכים לערוך בדיקת אבהות על הקטינים וניתנה
- 30 החלטה בהתאם. לאחר שהונחה לפני התכנית לטיפול בקטינים שהוצעה מטעם האם בסיוע
- 31 גב' ח', ניתנה החלטתי (בהסכמת ב"כ היועמ"ש) ליישום התוכנית הטיפולית המוצעת באופן
- 32 הבא: גב' ח' תעבור להתגורר בבית האם 6 ימים בשבוע מיום א' ועד ליום ו' בצהריים; החל
- 33 מיום 10.6.18 ואילך תלון בבית האם ותהיה נוכחת בביתה למעט בשעות שהילדים אמורים
- 34 להיות במסגרת החינוכי, קרי מהשעה 8:00 עד 16:30; בתקופה זו תעבור גב' ח' אבחונים/בדיקות וזאת במקביל לבחינת התוכנית הטיפולית בכללותה על ידי שירותי
- 35

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1 הרווחה תוך שיתוף פעולה עמם במהלך כל התקופה. ב"כ היועמ"ש נדרש להגיש תסקיר
2 מתאים בתוך 45 ימים. נקבע כי לאחר קבלת תוצאות הבדיקה והתסקיר, תינתנה הוראות
3 להמשך ההליך ונקבע לדיון המשך ליום 17.7.18.
4
5 ביום 27.8.18 הגיש ב"כ היועמ"ש הודעה על הגשת תסקיר סעד ובקשה לדחיית הדיון. 32
6 בתסקיר פורט בהרחבה כי הן מבדיקות שנערכו על ידי עו"ס לחוק האימוץ והן משיחה עם
7 הסב, עלה כי התוכנית שהציעה האם לטיפול בקטינים בסיוע גב' ח' לא צלחה, וכי גב' ח'
8 הביעה קושי רב לחיות עמם והתלוננה על כאבים עזים ברגליה שמנעו ממנה להגיע לביתם.
9 לאחר מכן, דווח כי גב' ח' היתה מעוניינת לעבור לביתם של האם והסב רק לאחר חזרת
10 הקטינים למשמורת האם. על כן, דווח כי תוכנית הטיפול שהציעה האם אינה עומדת במבחן
11 המציאות שכן גב' ח' לא התמידה במגורים בביתה של האם מעבר ליומיים, ועל כן לא ניתן
12 ליישמה. כן דווח כי קיים קושי ליתן אמון בדבריה של האם ובמידת שיתוף הפעולה שלה
13 עם גורמי הטיפול שכן מסרה מידע שאינו נכון ביחס לגב' ח'. כן דווח כי ביום 17.7.18 עתידה
14 להתבצע בדיקת הרקמות, ועל כן מבוקש לדחות את הדיון עד לאחר קבלת תוצאות
15 הבדיקה. על כן, קבעתי דיון ליום 17.9.18.
16
17 בדיון ביום 17.9.18 דווח כי בוצעה בדיקת האבהות אולם טרם התקבלו תוצאות הבדיקה. 33
18 בהמשך לביצוע הבדיקה, הוריתי על קבלת עמדת המשיב לבקשה שהוגשה להכרזת
19 הקטינים כבני אימוץ בצירוף תצהיר. כן הוריתי על הגשת בקשה מתוקנת אשר תכלול גם
20 את המשיב, וזו אכן הוגשה ביום 10.10.18. בנוסף, ניתנו הוראות לקביעת התיק להוכחות
21 לימים 16.12.18 ו-6.1.19 וזימון המומחים ממכון שלם להיחקר על חוות הדעת. כמו כן, על
22 מנת לבחון את עמדת האב נקבע דיון נוסף לים 18.11.18.
23
24 ביום 17.9.18 התקבלו תוצאות בדיקת הרקמות שנערכו לקטינים מהן עלה כי המשיב הינו 34
25 אביהם של הקטינים.
26
27 ביום 7.10.18 הוגש תצהיר מטעם האב בו הביע הסכמתו להכרזת הקטינים כבני אימוץ, 35
28 בשל חוסר יכולתו לגדל את הקטינים.
29
30 ביום 18.10.18 הגישה ב"כ היועמ"ש בקשה לצמצום תדירות המפגשים בין המשיבה והסב 36
31 לבין הקטינים כך שיתקיימו אחת לשלושה שבועות וכן לקיצור משך הביקור לשעה. לטענת
32 ב"כ היועמ"ש, האם נוטה לאחר באופן קבוע למפגש והקטינים נאלצים להמתין בכל פעם
33 עד להגעת האם כרבע שעה. כן החל מהמפגש השלישי ובכל מפגש מאז מגלים הקטינים
34 קשיים רבים; מתקשים הקטינים להיפרד מההורים האומנים, בוכים במהלך המפגשים
35 ומתקשים להירגע ובפרט הקטין. לטענת ב"כ היועמ"ש האם אינה מצליחה להרגיע את
36 הקטינים ואף אינה עושה כל מאמץ כזה. זאת ועוד, האם חוזרת ואומרת כי אין מתפקדה
37 להרגיע את הקטינים וכי הם צריכים ללמוד להירגע לבד. בנוסף לכך, בסיום כל מפגש האם

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1 מתקשה להיפרד מהקטינים, אוחזת בהם בחוזקה ואינה מאפשרת להם לצאת מהשירות
2 למען הילד וניכר כי הקטינים סובלים. יתרה מכך, כל ניסיונות גורמי הטיפול להדריך את
3 האם בנוגע למפגשים בנוגע לצרכי הקטינים, עלו בתוהו ונפלו על אזניים ערלות. האם אינה
4 מגלה הבנה ואינה מפנימה את ההסברים ואת ההדרכה שניתנים לה. האם מתעלמת מדברי
5 העו"ס המדריכה ולעיתים אף מגיבה בתוקפנות, שמלווה בצעקות, בקללות ובאימים.
6 התנהגויות אלו של האם משפיעות ישירות על הקטינים, אשר נוכחים בחדר וחווים את
7 אווירת הטרור אותה משליטה האם בחדר. אף הסב מתקשה להתמודד עם התנהגות האם
8 במהלך המפגשים ובמצבים בהם החלה לקלל ולצעוק והוא לא הצליח להרגיע אותה, הוא
9 קם ועזב את החדר. בנסיבות אלו, סבורה עו"ס לחוק האימוץ כי מתכונת המפגשים
10 הנוכחית קיום מפגש בן שעה וחצי לשבוע, אינו עולה בקנה אחד עם טובת הקטינים ויש
11 לצמצם הן את תדירות המפגשים לפעם אחת בשלושה שבועות וכן את משכם לשעה, וכל
12 זאת על מנת למזער את הסבל שחווים הקטינים בעת המפגשים ואת הנזקים שנגרמים להם
13 כתוצאה מכך.
- 14
- 15 37. ביום 13.11.18 הגיש ב"כ היועמ"ש בקשה למתן החלטה בבקשה בהעדר תגובת האם.
16 לבקשה זו צורף עדכון נוסף ממנו עלה כי חלה הסלמה בהתנהגות האם ופורטו שני אירועים
17 חריגים בהם האם איבדה שליטה לחלוטין והחלה להתפרע, לקלל ולאיים בנוכחות
18 הקטינים, עד כי היה צורך במעורבות המשטרה. בהחלטתי מיום 13.11.18 קבעתי את
19 הבקשה לדיון ביום 18.11.18.
- 20
- 21 38. ביום 14.11.18 הוגשה תגובת האם לבקשה, בה הביעה התנגדות לכל האמור בה תוך העלאת
22 טענות קשות כלפי הצוות במקום ולדבריה היא זו שהזמינה את המשטרה משום שהרגישה
23 מאוימת וחסרת אונים. לטענת האם, צמצום תדירות המפגשים והשעות יגרום לה סבל
24 אדיר ויהא בו כדי להכריע בבקשה כולה כבר בשלב זה שכן הדבר יביא לריחוק בין הקטינים
25 לבין האם. על כן, ביקשה האם לדחות את הבקשה.
- 26
- 27 39. ביום 18.11.18 התקיים דיון במעמד כל הצדדים, למעט האם והסב שלא התייצבו. בתחילת
28 הדיון שב וחזר האב על הסכמתו על הכרזת הקטינים כבני אימוץ תוך שהבהיר כי אין הוא
29 מסוגל לגדלם ובהעדר מי מבני משפחתו אשר מסוגל לגדלם. לאחר שמיעת דברי האב,
30 הוריתי כי פסק הדין כלפי האב יינתן במסגרת פסק הדין הסופי בתיק. לאחר מכן, נדונה
31 הבקשה לצמצום תדירות המפגשים, אולם לנוכח התנגדותה הנחרצת של האם לבקשה
32 ובהעדר התייצבותה לדיון (לטענת ב"כ בשל ביקור דחוף אצל רופא שיניים), קבעתי דיון
33 נוסף בבקשה ליום 22.11.18. כן הוריתי כי לדיון זה תתייצבנה עו"ס לחוק האימוץ גבי יעל
34 אלבו ועו"ס לחוק האימוץ גבי חנה בן ארי, אשר מלוות את האם והסב במפגשים עם
35 הקטינים בשירות למען הילד.
- 36

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1 40. לדיון ביום 22.11.18 התייצבה האם וב"כ. בפתח הדיון התרתי חקירת עו"ס יעל אלבו ועו"ס
2 חנה בן ארי על התרשמותם מהמפגשים של האם עם הקטינים ובשים לב לטענות הסותרות
3 של גורמי הטיפול מחד ושל האם והסב מאידך. בתום דיון ארוך ובהמלצת בית המשפט,
4 הגיעו הצדדים להסכמות הבאות: הוסכם, בשלב זה ולמשך החודש הקרוב, ימשיכו
5 להתקיים מפגשים אחת לשבוע כאשר אורך כל מפגש יהיה כשעה; בתקופה זו, יידרש מכון
6 שלם ליתן חוות דעת משלימה באשר לתדירות המפגשם ואורכם בהתאם לבקשה שהוגשה
7 ותגובת האם; לצורך כך, יגישו באי כוח הצדדים בתוך 5 ימים את כל המסמכים הנדרשים
8 לרבות פרוטוקול הדיון כן סרטונים ותמונות המתעדים את המפגשים בין הקטינים לאם
9 ולסב (אשר לטענת האם תומכים בטענה כי המפגשים מתקיימים בצורה מיטיבה ותקינה).
10 כן נקבע כי מכון שלם יגיש את חוות דעתו ככל שניתן לפי מועד הדיון שנקבע ליום 16.12.18
11 וככל שלא ניתן, בתוך 30 ימים מיום קבלת המסמכים לידי המומחים.
- 12
13 41. ביום 16.12.18 התקיים דיון הוכחות במהלכו נחקרה ד"ר אייזנברג, הפסיכיאטרית
14 המטפלת דרך קבע באם. במהלך עדותה של ד"ר אייזנברג שהו האם והסב מחוץ לאולם בית
15 המשפט, וזאת לבקשת ב"כ היועמ"ש ובהסכמת ב"כ האם, על מנת שלא לפגוע ביחסי האמון
16 ביניהם. במהלך הדיון הודיעה ב"כ האם כי התיק הפלילי שעמד כנגד האם בגין האירוע
17 שהתרחש ביום 30.3.17 נסגר. כן הוגשו הסרטונים מהמפגשים בין הקטינים לבין האם והסב
18 בדיסק-און-קי לבית המשפט.
- 19
20 42. ביום 27.12.18 הוגשה הודעה על הגשת תסקיר מאת עו"ס לחוק האימוץ, הכולל עדכון על
21 מצבה הנפשי של האם. על פי העדכון, מאז הדיון האחרון ביום 16.12.18 נערכו שני ביקורים
22 של האם עם הקטינים בשירות למען הילד. הביקור הראשון נערך ביום 20.12.18, אליו
23 הגיעה האם ללא אביה. האם סירבה לדבר עם עו"ס אלבו ועם עו"ס לחוק האימוץ והתעלמה
24 מכל פניה אליה וגם לא ענתה מדוע אביה לא הגיע לביקור. הביקור התנהל באופן תקין
25 והאם התייחסה לקטינים באופן רגוע. הביקור השני נערך ביום 24.12.19, האם והסב הגיעו
26 במועד. לאחר הביקור הסב עזב מיד את הבניין, ואילו האם התעכבה מספר דקות ולאחר
27 מכן ירדה עם המאבטח במעלית. באותו רגע החלה האם להעלות תכנים ביזאריים של
28 רדיפה. האם לא היתה מוכנה שאף גבר יתקרב אליה ויגע בה ואמרה שאתמול בלילה היו
29 אצלה כל אלה שעובדים כאן (המאבטחים) וניסו לאנוס אותה. האם אמרה שהם צידי
30 ראשים ושעו"ס לחוק האימוץ שלחה אותם אליה. ההתרשמות היתה שהיא בהתקף
31 פסיכוטי קשה. מיד באותו היום יצרו גורמי הרווחה קשר עם הפסיכיאטרית המטפלת באם,
32 ד"ר אייזנברג ועדכנו אותה במצבה של האם. ד"ר אייזנברג עדכנה כי האם לא הגיעה
33 לפגישה שקבעו בשבוע שעבר וכי נקבעה פגישה נוספת ליום רביעי 26.12.18. עוד דווח כי
34 ביום שלישי 25.12.18 יצרה עם עו"ס לחוק האימוץ העו"ס לחוק הנוער גב' ענת שלו מלשכת
35 הרווחה ב---. לדבריה ב"כ האם, עו"ד מסר, התקשרה אליה מודאגת מאחר שהאם
36 התקשרה אליה והעלתה תכנים ביזאריים בטלפון. עו"ס לחוק האימוץ עדכנה באופן מידי

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1 את ד"ר אייזנברג אשר הביעה אף היא דאגה מהדברים שעלו ומסרה כי האם לא עונה
2 לטלפון וכי בשיחה עם אביה עלה שהאם במצב קשה ומדברת ללא הרף על דברים מוזרים.
3 ד"ר אייזנברג מסרה כי אם האם לא תגיע לפגישה שנקבעה מראש, היא תגיש בקשה
4 לבדיקה פסיכיאטרית כפויה. ביום רביעי 26.12.18 התקשרה אל העו"ס לחוק האימוץ, ד"ר
5 אייזנברג ומסרה לה כי האם הגיעה לבדיקה. האם שללה מכל וכל את כל הדיווחים שנמסרו.
6 ד"ר אייזנברג הסבירה לאם את החיוניות בטיפול אנטי פסיכוטי ולבסוף הסכימה לקבלת
7 זריקה והיא עתידה להגיע לקבל זריקה נוספת בעוד שבועיים. האם נראתה לד"ר אייזנברג
8 מאורגנת, שללה מסוכנות כלפיה או כלפי אחרים, אולם ציינה כי השפעת התרופה מתחילה
9 רק לאחר שבועיים. לאור התרשמותה של ד"ר אייזנברג, הביקורים בין האם לקטינים
10 יימשכו כסדרם ובמידת הצורך ימסר עדכון נוסף לבית המשפט.
11
- 12 ביום 1.1.19 הוגש עדכון נוסף לבית המשפט מאת עו"ס לחוק האימוץ, לפיו התקבל דיווח .43
13 נוסף מבית החולים איכילוב מיום 29.12.18. על פי דיווח זה האם הגיעה למיון בתלונה כי
14 רופא הקשור לד"ר אייזנברג מרעיל ואונס אותה מזה מספר חודשים. על כן, ביקשה לערוך
15 בדיקת שתן לאיתור סמים כדי שתוכל להגיש תלונה במשטרה. בבדיקה עלה כי בתוכן
16 דבריה היו מחשבות שווא פרנואידייות, ללא הפרעות בתפיסה בזמן הבדיקה, אך השיפוט
17 לקוי ותובנה חסרה. שיתוף הפעולה של האם היה חלקי ביותר. בבדיקתה נצפה מצב
18 פסיכוטי פעיל, ללא עדות למסוכנות מידית. בשיחה טלפונית שהתקיימה בין עו"ס לחוק
19 האימוץ לבין ד"ר אייזנברג נמסר כי האם הוזמנה לקבלת זריקה אנטי פסיכוטית נוספת
20 ליום ראשון 30.12.18, אולם סירבה בתוקף להגיע וכן מסרבת להגיע להמשך מעקב
21 פסיכיאטרי כל שכן לקבלת טיפול תרופתי. בנוסף, ביום ראשון 30.12.18 התקשר אל עו"ס
22 לחוק האימוץ הסב אשר מסר כי אינו יודע היכן נמצאת בתו והוא מודאג ממצבה לאחרונה.
23 כן דווח כי ביום 31.12.18 היה אמור להתקיים הביקור השבועי של האם עם הקטינים.
24 מאחר שהאם לא ענתה לטלפון הביקור תואם עם הסב. הסב התקשר 3 פעמים ביום הביקור
25 על מנת לוודא כי הביקור אכן יתקיים. כן ביקשה העו"ס לחוק האימוץ לעדכן באם לא יגיעו
26 לביקור מאחר והקטינים נוסעים מרחק רב לצורך כך. אולם, הסב והאם לא הגיעו לביקור
27 ולא הודיעו על אי הגעתם והקטינים המתווכים ברכב עד השעה 14:00 לערך ואז חזרו לביתם.
28
- 29 ביום 2.1.19 הגישה ב"כ האם "בקשה בהולה לביטול מועד ההוכחות" שנקבע ליום 10.1.19, .44
30 בה עדכנה ב"כ האם כי רק ביום 1.1.19 יצרה עמה האם קשר וכי השיחה שיקפה מצב נפשי
31 לא פשוט. בנסיבות אלו, האם אינה יכולה לנהל את ענייניה ויתכן מאד שהיא זקוקה למינוי
32 אפוטרופוס לדין. על כן, עתרה ב"כ האם לבטל את מועד ההוכחות הקרוב תוך שמירת
33 האפשרות לבטל גם את מועד הדיון שלאחר מכן. בהתאם להחלטתי מיום 3.1.19 נתבקשה
34 תגובת ב"כ היועמ"ש לאלתר.
35

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 ביום 3.1.19 הוגשה חוות הדעת המשלימה מאת מכון "שלם" בעניין הבקשה לצמצום .45
2 תדירות המפגשים בין הקטינים לבין האם והסב, וזאת לאחר שבוצעו תצפיות על האם
3 במפגש עם הקטינים וכן תצפיות על מפגש משותף של הקטינים עם האם והסב ביום
4 6.12.18. בסיכומה של חוות הדעת נכתב כי הגם שמדובר במפגשים חיוביים בהחלט, לא
5 ניתן להתעלם מהתנהגות האם במהלך הראיונות שהתקיימו עמה ובסיומם. התנהגות אשר
6 מבטאת רמה חריגה של שיפוט קלוי ואולי אף ניסיון בלתי מודע של האם לחבל בסיכוייה
7 לשמור על קשר עם ילדיה. התנהגות זו עולה בקנה אחד עם דיווחי השירות למען הילד על
8 התנהגות האם סביב ובעת המפגשים, ומשכך למרות ההתרשמות החיובית בעיקרה מעצם
9 המפגשים בין האם והסב לבין הקטינים, צוין כי אורך הפגישות שנקבע בעבר ובעיקר
10 תדירותן הנוכחית אינן לטובת הקטינים שכן תדירות זו יוצרת סיכון מוגבר לחשיפת
11 הקטינים להתנהגויות כאוטיות, מפחידות, מעוררות קונפליקט ופוגעות בתחושת הביטחון
12 שלהם. משכך, הומלץ כי עד לקבלת החלטה חלוטה בשאלת האימוץ מפגשי האם והסבא
13 עם הקטינים יתקיימו אחת לשבועיים למשך שעה אחת. כן צוין בחוות הדעת המשלימה כי
14 לא נערכה צפייה בצילומים מתוך המפגשים שכן צילומים אלו לא הומצאו לידי המומחים
15 חרף ההחלטה מיום 22.11.18. כן נכתב כי לאחר סיום ההליך המשפטי ולאחר קבלת
16 החלטה חלוטה שתשים קץ לאי הוודאות, מצופה כי האם תשכיל לשנות את התנהגותה
17 ולהתאים את עצמה למציאות שתיווצר שכן המשכן של התנהגויות מן הסוג שהפגינה בעת
18 הבדיקה הנוכחית יסכל את מתווה האימוץ הפתוח עליו הומלץ ויכתוב אימוץ סגור
19 שלהערכת המומחים יטיב פחות עם הקטינים.
- 20
21 ביום 3.1.19 הוגשה תגובת ב"כ היועמ"ש לבקשת ב"כ האם מיום 2.1.19 אשר התנגדה .46
22 לביטול דיון ההוכחות. בהחלטתי מיום 3.1.19 דחיתי את בקשת הדחייה וקבעתי כי הדיון
23 יתקיים במועדו, ממכלול הנימוקים שפורטו בהחלטה. כן נקבע כי במועד הדיון תיבחן
24 במידת הצורך סוגיית מינוי אפוטרופוס לדין למשיבה.
- 25
26 ביום 6.1.19 התקיים דיון לצורך חקירת המומחים ממכון שלם, אליו לא התייצבה האם. .47
27 בפתח הדיון עדכנה ב"כ האם כי מצבה של האם לא טוב, וכי היא מתקשרת עמה באופן
28 חלקי בלבד וכי במצב דברים זה יש לה קושי לקיים את דיון ההוכחות. לדבריה אין לה
29 תקשורת גם עם הסב, אשר ניתק את הטלפון שלו. עם זאת, מאחר שהמומחים הגיעו לדיון,
30 אזי מבקשת למצות את החקירה. בנסיבות אלו, נחקרו המומחים, ד"ר טשרניחובקי וד"ר
31 שרון, על חוות הדעת שהגישו. בתום הדיון נתנה החלטתי לפיה לאור ההתפתחות הבלתי
32 צפויה והמדאיגה במצבה הנפשי של המשיבה ועל מנת לאמוד נכונה את מצבה הנפשי של
33 האם וכן הצפי לשינוי במצבה ויכולתה להעיד בבית המשפט, וזאת באמצעות קבלת חוות
34 דעת עדכנית מאת ד"ר אייזנברג, אשר מטפלת באם דרך קבע, אין מנוס מלדחות את דיון
35 ההוכחות האחרון שנקבע ליום 10.2.19. על כן, נקבע דיון חלופי ליום 5.2.19. כן הוריתי כי
36 בתוך 7 ימים מהיום תוגש חוות דעת עדכנית מאת ד"ר אייזנברג אשר תתייחס לאמור לעיל.

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1 בנוסף, קבעתי כי הביקורים יתקיימו במתכונת כפי שהוצעה ע"י ב"כ היועמ"ש (רווחה)
2 והוסכמה ע"י ב"כ המשיבה באופן שפורט בפרוטוקול, קרי לאחר בחינת מצבה הנפשי של
3 האם.
4
5 .48 ביום 15.1.19 נתקבל עדכון מאת ד"ר אייזנברג אודות מצבה הנפשי של האם. ד"ר אייזנברג
6 כתבה כי אין ביכולתה להעריך האם האם יכולה להעיד בבית המשפט. כן נכתב כי במידה
7 והאם לא תקבל טיפול באופן מסודר אזי אין צפי לשיפור בעתיד הקרוב וגם אם תסכים
8 לקבל טיפול, אזי דרוש פרק זמן של מספר שבועות להשפעת הטיפול התרופתי ואיזון המצב.
9
10 .49 ביום 31.1.19 הוגשה בקשה מוסכמת מטעם ב"כ היועמ"ש וב"כ האם לדחיית מועד
11 ההוכחות הקבוע ליום 5.2.19 ולמינוי אפוטרופוס לדין לאם. בהחלטתי מאותו היום הוריתי
12 על מינוי אפוטרופוס לדין מטעם הלשכה לסיוע משפטי. כן נקבע מועד אחרון ומסכם בתיק
13 בנוכחות האפוטרופא לדין שתמונה לצורך קבלת עמדת המשיבה, חקירת עו"ס לחוק
14 האימוץ וסיכומים בעל פה.
15
16 .50 ביום 3.2.19 התקבלה הודעה מטעם הלשכה לסיוע משפטי על מינוי עו"ד מור כאפוטרופא
17 לדין לאם; ביום 3.2.19 הגישה ב"כ האם בקשה להתפטר מייצוג, אשר לא נעתרה.
18
19 .51 לנוכח בקשת ב"כ היועמ"ש לדחיית הדיון שנקבע ליום 5.2.19 ובהסכמת הצדדים, נקבע
20 דיון חלופי ליום 24.2.19.
21
22 .52 ביום 7.2.19 התקבלה עמדת האם באמצעות האפוטרופא לדין, ממנה עלה כי לאחר קשיים
23 רבים לשוחח עם האם, הצליחה האפוטרופא לשוחח עמה טלפונית. במהלך השיחה
24 התרשמה האפוטרופא כי האם אינה ברורה, מבולבלת ולא נותנת מענה לשאלותיה. היא
25 ניסתה לברר עמה את רצונה בהליך באופן כללי ואף לקבל את עמדתה בעניין הבקשה
26 להסרת ייצוג שהוגשה ע"י עוד מסר, אולם האם ענתה לאורך כל השיחה תשובות סתמיות
27 ולאחר שנעשה ניסיון לברר עם האם האם הבינה את משמעות תשובותיה, נתקה את הטלפון
28 ולא ניתן היה להשיגה. בנסיבות אלו, הודיעה האפוטרופא לדין כי לא ניתן להביא בפני בית
29 המשפט את עמדתה ורצונה של האם בדבר ההליך המתנהל.
30
31 .53 ביום 24.2.19 התקיים דיון הוכחות במעמד ב"כ היועמ"ש, ב"כ האם והאפוטרופא לדין,
32 עו"ד מור, וזאת לצורך חקירת עו"ס לחוק האימוץ. בתום הדיון סיכמו הצדדים את
33 טענותיהם בעל פה.
34
35
36

מתווה נורמטיבי :

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

54. הכרעה בתיק אימוץ היא מההכרעות הקשות המוטלות על היושב בדין. לא בכדי עמדו בתי המשפט על הקושי המיוחד הטמון בתיקי אימוץ; "הקושי נובע משום תוצאתם הקשה, ה'קיומית'" (ראו: ע"א 2169/98 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נג (1) 241). הקושי המיוחד נעוץ בראש ובראשונה במשמעות ההכרעה – ניתוק קשר הדם בין הורה לבין ילדו. הניתוק, שלילת מעמד ההורות, הוא בלתי הפיך.
55. ואולם, המחוקק בחוק האימוץ חוקק את דברו במצבים חריגים ומיוחדים, באשר להכרזה על אימוץ בניגוד לרצון ההורה. בענייננו, הבקשה להכרזת הקטינים כברי אימוץ כלפי המשפחה נסמכת על הוראת סעיף 13 (א) (7) לחוק האימוץ. סעיף זה הוא המורכב ביותר בחוק האימוץ ועוסק בשאלת המסוגלות של הורה לדאוג ולהיות אחראי לילדו.
56. בהתאם לסעיף 13 (א) (7) לחוק האימוץ, יכריז בית המשפט על קטין כבר אימוץ אם הוכח כי:
- "ההורה אינו מסוגל לדאוג לילדו כראוי בשל התנהגותו או מצבו ואין סיכוי שהתנהגותו או מצבו ישתנו בעתיד הנראה לעין על אף עזרה טיפולית וכלכלית סבירה כמקובל ברשויות הסעד לשיקומו".
57. יוצא, אפוא, כי סעיף 13 (א) (7) לחוק האימוץ דורש קיומם של שלושה תנאים מצטברים -
- א. ההורה אינו מסוגל לדאוג לילדו בשל התנהגותו או מצבו.
- ב. אין סיכוי שהתנהגותו או מצבו ישתנו בעתיד הנראה לעין.
- ג. על אף עזרה טיפולית וכלכלית סבירה כמקובל ברשויות הסעד לשיקומו.
58. בבע"מ 9229/04 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית (פורסם במאגרים, 10.8.05) התווה כב' הנשיא ברק את המבחן הנוהג לבחינת התנאי הראשון, קרי מסוגלותו ההורית הנוכחית של ההורה כלפי ילדו:
- "סעיף 13 (א) (7) לחוק האימוץ אין עניינו במסוגלות ההורה לדאוג לילדו באשר הוא באופן תיאורטי. אין מדובר על יכולת ערטילאית של הורה לתפקד כהורה. לעולם מדובר בילד הספציפי נשוא ההליך לו חייב ההורה לדאוג. מדובר אפוא, במסוגלות "לדאוג לילדו", על כל המשתמע מכך, תוך לקיחה בחשבון של כלל הגורמים והשיקולים הצריכים לדאגה לאותו ילד ספציפי (דנ"א 7015/94 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית פ"ד נ(1) 48, 111-110; וראו גם נ' מימון דיני אימוץ ילדים 321 (1994); להלן – מימון). כך, למשל, יש לקחת בחשבון את מצבו הקונקרטי של הילד, מגבלותיו ובעיותיו והצרכים המיוחדים להם הוא נזקק...".

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 59. אמת המידה לבחינת שאלת המסוגלות ההורית היא לעולם **אמת מידה נורמטיבית** -
2 דהיינו, האם ההורה מסוגל, בפועל או בעתיד, להיות אחראי על ילדו, ולא רק אם הוא רוצה
3 בכך. אמת מידה זו, מחייבת על פי רוב את בית המשפט להיעזר בחוות דעתם של מומחים,
4 שכן אין הדבר מצוי בגדרי ידיעתו השיפוטית.
5
- 6 60. התנאי השני הנוהג בסעיף 13 (א)(7) לחוק האימוץ הינו מבחן הצופה פני עתיד, קרי **האם**
7 **קיים סיכוי שהתנהגותו או מצבו של ההורה ישתנו בעתיד**. לצורך הכרעה ברכיב זה ניתן
8 להעזר גם בבחינה של ניסיון העבר של התנהגות ההורה כלפי הילד ויכולתיו בעבר ובהווה
9 כלפיו. יפים לעניין זה דבריו של כב' הנשיא ברק בבע"מ 9229/04 לעיל:
10
- 11 "סעיף 13 (א)(7) לחוק האימוץ מתמקד בשני מישורי זמן: ההווה והעתיד.
12 ראשית, שומה על בית המשפט לבחון האם ההורה אינו מסוגל לעת הזו לדאוג
13 כראוי לקטין. שנית, עליו לבחון האם קיים סיכוי לשינוי עתידי במסוגלות
14 ההורה. רק בהתקיים שני אלה מתמלאות דרישות הסעיף. אכן, השאלה אינה
15 רק אם בעבר ההורים לא היו מסוגלים לדאוג כראוי לילדם. השאלה היא גם מה
16 צפון בחיק העתיד. כמובן, ניסיון העבר שופך אור לא רק על ההווה אלא גם על
17 העתיד. עם זאת, יתכן וקיימות ראיות שיש בהן להצביע על שינוי באופן שחרף
18 חוסר היכולת בעבר, קיים סיכוי ליכולת בעתיד".
19
- 20 61. בהתאם לתנאי השלישי, על בית המשפט לבחון האם בעזרת עזרה מקצועית מתאימה
21 תשתקם המסוגלות ההורית של ההורה, לאמור:
22
- 23 "בסעיף 13 (א)(7), כשדיבר המחוקק על סיועה של רשות הסעד להורה, ציין כי
24 מדובר על סיוע לשיקומו של ההורה. מכאן עולה, כי לכאורה סיוע אשר ישמש רק
25 כ"קביים" ולא יהיה בו כדי לשקם את ההורה, להעמידו על רגליו ולהביאו למצב
26 שבו יוכל לטפל בילדיו באופן עצמאי, לא יהיה בו כדי לשלול את הוכחת העילה.
27 וכפי שקבע בימ"ש בע"א 4189/01, הסתמכות על אחר, כמו בן משפחה, לטווח
28 הארוך אשר יהווה תחליף להורה בתפקודו כהורה, אין בו כדי שיקום ההורה ומצב
29 זה יש בו כדי קיום עילת סעיף 13 (א) (7). ואולם, מהתייחסות בית המשפט, כפי
30 שעולה מפסקי דינו נראה, כי בית המשפט לא יחליט על ניתוקו של ילד מהורהו,
31 אם ההורה מסוגל לטפל בילדו כראוי באמצעות העזרה, שמושיטות לו רשויות
32 הרווחה, גם אם אין בקבלת העזרה כדי לשקמו לתפקוד הורי עצמאי מוחלט".
33
- 34 62. לבסוף, יש לבחון האם טובתו של הקטין באימוץ בהתאם לסעיף 1ב לחוק האימוץ. בדנ"א
35 1892/11 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית (פורסם במאגרים, 22.5.11) נקבע כי בבוא
36 בית המשפט לבחון את טובת הילד עליו לשים לנגד עיניו את הדברים הבאים:
37

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

1 "את זכותו של הקטין לגדול במסגרת משפחתית "רגילה, חמה והרמונית אשר
2 רוצה להעניק לו את התנאים החומריים והפסיכולוגיים הדרושים לו לגידולו,
3 והמסוגלת למלא תפקיד זה בהצלחה" (ע"א 522/87 פלונים נ' היועמ"ש
4 לממשלה, פ"ד מא (4) 436, 442). טובת הקטין מחייבת בסיס משפחתי קבוע
5 ויציב, אשר יוכל לספק לו תשומת לב, חיבה ודאגה ראויה. עליו להיבנות מתחושת
6 בטחון, קביעות, שייכות, התמדה ויציבות (מ' בקראי, מ' מאסס, משמעות
7 המושגים מסוגלות הורית ו"טובת הילד" בפסקי דין של בית המשפט העליון
8 הדנים באימוץ קטינים (1998) ... אך מובן הוא, שכאשר דנים בנובטת הקטין,
9 ענייננו הוא בטובתו הספציפית בהתחשב במצבו הקונקרטי, על כל המשתמע
10 מכך".

הכרזת הקטינים כברי אימוץ כלפי המשיבה/אמם :

11
12
13
14 63. במסגרת ההליך דנן, הונחו לפני בית המשפט דיווחים של הגורמים הטיפוליים השונים של
15 המשיבה, פרוטוקולים והחלטות של בית המשפט לנוער, חוות דעת מומחה, חקירת הרופאה
16 הפסיכיאטרית המטפלת במשיבה, חקירות המומחים, חקירת עו"ס לחוק האימוץ וכתבי
17 הטענות מטעם הצדדים.

18
19 64. לאחר בחינת מכלול הנתונים בכובד ראש, שוכנעתי כי מתקיימים כלפי המשיבה תנאי
20 סעיף 13 (א)(7) לחוק האימוץ, כפי שיפורט להלן.

המשיבה אינה מסוגלת לדאוג לילדיה בשל התנהגותה או מצבה ;

21
22
23
24 65. בענייננו, למצבה הנפשי של המשיבה הלוקה במחלת הסכיזופרניה ישנו משקל רב כגורם
25 לתפקודה הלקוי ולחוסר מסוגלותה בפועל ובעתיד לדאוג לילדיה, ואפרט :

26
27 66. על פי דווח שנתי על ידי ד"ר אייזנברג, הפסיכיאטרית אשר טפלה באם במהלך ההיריון
28 ולאחריו, עולה כי האם סובלת בעיקר מתסמינים שליליים של מחלת הסכיזופרניה
29 המתבטאים בפגיעה בתפקוד, ירידה קוגניטיבית, קשיי התארגנות וילדותיות (נספח ד'
30 לבקשה). בחקירתה פירטה ד"ר אייזנברג אודות מצבה הפסיכיאטרית של האם (פרוט'
31 : (16.12.18)

32
33 "בהפרעה שבה לוקה פלונית יש לנו כמה קבצים של תסמינים, אחד זה תסמינים
34 פסיכוטיים שמתבטאים בפגיעה של בוחן מציאות שהיו כנראה קיימים אצל
35 פלונית על פי התיק הרפואי שלה וזה היה הבסיס להבחנה בגיל הנערות, אז היא
36 אובחנה כלוקה בסכיזופרניה וקיבלה טיפול אנטי פסיכוטי. מאז שהיא בטיפול
37 שלי מה שמתבטא זה בעיקר קובץ אחר של תסמינים שנקרא תסמינים שליליים
38 שמתבטאים בליקוי כרוני במקרה שלה, הליקוי הזה מתבטא גם בהפרעות שהן

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

1 קבועות במהלך החשיבה, למשל חשיבה קונקרטית קושי בהפשטה. זה אומר
2 שהיכולת להבנה מורכבת יותר של מצבים היא פגועה, יש לה ליקוי בהבנה של
3 איך ההתנהגויות שלה משפיעות על הסביבה שלה. אנחנו רואים הרבה פעמים
4 עימותים מול נותני השירותים וזה משהו שדווח על ידה וגם על ידי נותני סל
5 שיקום שלמשל היא לא מקבלת את מבוקשה וזה קרה גם בבית היולדות בליס.
6 היא יכולה להתפרץ על פי הדיווחים שקיבלתי לא היתה אלימות פיזית אבל כן
7 יש אלימות מילולית שמתבטאת בצעקות ובשפה מאד בוטה. לפלונית קשה להבין
8 איך ההתנהלות הזו משפיעה על איך הסביבה תופסת אותה ואיך היא מתקדמת
9 ונסוגה בהשגת הצרכים שלה" (עמ' 2, ש' 21-33).

10 יצוין, כי גם בחוות דעת המומחה אובחנה האם כסובלת ממחלת נפש כרונית המתבטאת
11 בתסמינים שליליים של המחלה. כך מתוך חוות הדעת:
12
13

14 "מדובר באישה הלוקה במחלת נפש כרונית, המתבטאת כיום בעיקר בתסמינים
15 השליליים, כגון ירידה קוגניטיבית ביחס לרמה הבסיסית, דלות כוחות,
16 פאסיביות, קושי משמעותי להתמודד עם לחצים, שיפוט לקוי ולאביליות רגשית.
17 תהליכי הלמידה אצלה איטיים מאוד, היא מתקשה מאוד בלמידה ספונטאנית
18 וזקוקה להכוונה קונקרטית גם ברכישת מיומנויות בסיסיות של תפקוד הורי.
19 חשיבתה פשטנית וקונקרטית. ביטחונה נמוך, שיקול דעתה נאיבי, בולט צורך
20 משמעותי בהכוונה, בעוד שיכולתה להבחין בין דמויות מטיבות ופוגעניות מוגבלת
21 מאד. מבחינה רגשית ניכר חוסר יציבות, היא משתדלת לשמור על נינוחות בדרך
22 של הכחשה והימנעות מהתמודדות עם קשיים, סבילותה ללחצים מוגבלת מאד.
23 רוחחה הרגשית תלויה במידה רבה ביכולת הסביבה לשמור עליה מפני לחצים
24 אך היא אינה מצליחה לאמוד את יכולותיה וכוחותיה באופן אובייקטיבי, לצפות
25 מראש מצבים בהם תזדקק לעזרה ולגייס תמיכה בהתאם לצרכיה. הבנתה
26 הבינאישית פשטנית ונאיבית, היא אומנם מכוונת לקשר בינאישי אך מתקשה
27 לבנות אינטראקציות משמעותיות ולבסס יחסי אמון. גישתה כלפי האחר
28 סובייקטיבית ונעה בין חשדנות לאידיאליזציה, ללא יכולת מספקת לראות את
29 האחר באופן אינטגרטיבי לאיפיוניו השונים. תפקודה לאורך זמן קשה לניבוי
30 ותלוי במידה רבה ביכולת הסביבה לספק לה תמיכה רגשית והכוונה מעשית. עם
31 זאת, גם בהינתן לה תמיכה כזו, הלאביליות הרגשית והסובייקטיבית בגישתה
32 לאחר עשויים שלא לאפשר לה להיעזר ולהפנים את ההכוונה שמקבלת" (עמ'
33 51-52 לחוות הדעת).
34

35 יוצא, אפוא, כי מחלתה הנפשית של האם ובפרט התסמינים השליליים של מחלתה גורמים
36 לתפקוד לקוי והעדר מיומנות בסיסית של תפקוד הורי.
37

38 יצוין, כי התנהלות לקויה זו פורטה גם בדיווחים הראשונים של הגורמים הטיפוליים
39 בעניינים של הקטינים ובמסגרת ביקורי בית שנערכו מספר ימים לאחר שחרורם של
40 המשיבה והקטינים מבית החולים, בהם נצפו ליקויים בתפקוד המשיבה ואביה אף בפעולות

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

1 הבסיסיות ביותר, כגון: אחיזת הקטנים, הכנת מזון, החלפת טיולים. באחד הביקורים בהם
2 נתגלעה מריבה בין המשיבה לבין אביה הוא איים לעזוב אותה והמשיבה הודתה כי אינה
3 מסוגלת לטפל בקטינים בכוחות עצמה (נספח ה' לבקשה). גם במסגרת ביקורי הבית שנערכו
4 על ידי האחות מהתחנה לטיפול במשפחה, התברר כי הקטינים לא היו לבושים דיו והמשיבה
5 לא ידעה כיצד להכין אוכל עבורם ולא ידעה לחתלם (נספחים ח' ו-ט' לבקשה). גם לאחר
6 הוצאת הקטינים בצו חירום נערכו מפגשים שבועיים בפיקוח ובליווי צמוד בתחילה במשרדי
7 עמותת "אור שלום" ואף שם נצפה קושי של המשיבה בפעולות בסיסיות ביותר הקשורות
8 לטיפול בקטינים, קושי בהתארגנות ובהשגחה עליהם – במפגש הראשון דווח שהקטין
9 כמעט נפל משולחן ההחתלה בעת שהמשיבה חיתלה אותו. כשניסו להדריך את המשיבה
10 כיצד להרגיע את הקטינים שבכו, היא השיבה: **"הילדים צריכים להירגע לבד, זה לא**
11 **התפקיד שלי, אני לא גוננת"** (נספחים כב', כג' וכו' לבקשה). גם במרכז הקשר ב---, לשם
12 הועברו בהמשך המפגשים, התקבלו דיווחים שהצביעו על תמונה דומה בדבר קושי
13 בתיפקודה של המשיבה במפגשים הכולל קושי בהכנת מזון עבורם ובהחזקה נכונה ובטוחה
14 של הקטינים, דיבור שאינו מותאם לגילם ואף במפגש אחד דווח שמהשיבה נמצאה במצב
15 של ניתוק מוחלט מהסביבה. יצוין, כי דיווחים אלו לא נסתרו על ידי המשיבה, למעט
16 הכחשה כוללת וגורפת שלהם.

17

18 יצוין, כי גם בחוות דעת המומחה צוין כי בשל מצבה הנפשי של האם והליקויים בתפקודה
19 היא אינה מסוגלת למלא את הצרכים הבסיסיים של הקטינים וכל אלה גורמים ליכולות
20 הוריות נמוכות ביותר. כך נכתב בחוות הדעת במסגרת הערכה הפסיכיאטרית:
21

22

22 **"בזמן הבדיקה לא עלתה התרשמות ממצב פסיכוטי פעיל או הפרעה אפקטיבית**
23 **מז'ורית, עם זאת היתה התרשמות מסימנים שליליים של המחלה, כמו גם**
24 **צמצום רגשי, פגיעה באפקט, ירידה קוגניטיבית, חשיבה קונקרטיבית, יכולת לנהל**
25 **עניינים יום יומיים של עצמה נמוכה מאוד, מיומנות חברתית ירודה. רושם**
26 **שבעבר היו מחשבות שווא של רדיפה. בעבר מחשבון אובדניות חוזרות, לפחות 4**
27 **פעמים ביצעה ניסיון אובדני ע"י בליעת כדורים, שמיעת קולות. תובנה למצבה,**
28 **למחלתה, לצורך להמשיך במעקב ובמידת הצורך מטיפול התרופתי, חלקית**
29 **בלבד... תובנה ירודה למצבה ושיתוף פעולה חלקי בטיפול עלולים לגרום לקיום**
30 **גרעין פסיכוטי כרוני, כולל סימנים שליליים של המחלה. במצבים פסיכוטיים**
31 **פעילים עלולה לסכן את חייהם של ילדיה, כמו שכבר היה בעבר ולגרום להזנחה**
32 **פיזית ורגשית של הילדים. במקביל פלונית בעצמה זקוקה להמשך טיפול**
33 **סוציאלי, זקוקה לטיפול תמיכתי ושיקום במסגרת אמבולטורית. לכן פלונית לא**
34 **מסוגלת למלא צרכים בסיסיים של הילדים, לקחת את האחריות עליהם, להציב**
35 **גבולות ולספק להם מסגרת גדילה יציבה העונה על צרכיהם הפיזיים והרגשיים**
36 **(עמ' 52-53).**"

37

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

71. גם חקירות המומחים על חוות הדעת ביום 6.1.19 לא שינו את ממצאי חוות הדעת.
בחקירתם ציינו המומחים את התפקוד הנמוך של האם, חוסר תובנה בסיסית למצבה הנפשי ולליקויים בתפקודה, קושי להבין קשיים ולהתמודד איתם, ועוד (ר' עמ' 14-2 לפרוט' הדיון 6.1.19).
72. כפועל יוצא מכל האמור לעיל, ההתרשמות המסכמת של המומחים היא שהגם שמדובר באם שאוהבת של ילדיה, היא בעלת יכולות הוריות נמוכות מאד ואף לא ניתן להצביע על פוטנציאל לשיפור בעתיד. כך מתוך חוות הדעת:
- ”לסיכום, מדובר באם שאוהבת את ילדיה, חשוב לה להוות עבורם דמות מטיבה והיא מכוונת להיענות לצרכיהם, כפי שהיא רואה אותם. בה בעת, מדובר באישה הלוקה במחלת נפש כרונית, דלת כוחות, בלתי יציבה מבחינה רגשית. מודעותה העצמית נמוכה מאד ואין היא מצליחה לאמוד את כוחותיה לנוכח דרישות התפקוד ההורי הנורמטיבי. כיום, כאשר אינה נדרשת להתמודד עם האחריות השוטפת על התאומים, אינה מודעת לגודל האחריות ולמיעוט כוחותיה. תהליכי הלמידה אצלה איטיים מאוד, בולטת חשדנות, הפוגמת בנכונות וביכולת להיעזר בהכוונה. על כן, בצער רב, לא ניתן אלא להתרשם כי מדובר באישה בעלת יכולת הורית נמוכה מהנורמטיבית (גם בהתחשב בעובדה כי מדובר בטווח רחב מאד) ולא ניתן להצביע על פוטנציאל משמעותי לשיפור גם בהינתן לה תמיכה אינטסיבית לאורך זמן” (עמ' 52 לחוות הדעת).
73. יצוין, כי מתוך ההבנה כי המשיבה לא מסוגלת לגדל את הקטינים בכוחות עצמה, הציעה המשיבה מספר תוכניות לגידול הקטינים, אשר נפלו עוד בראשיתם. תחילה הציעה כי אחיה ובת זוגו יסייעו בגידול הקטינים, לאחר מכן הציעה את גב' ח' ולבסוף הציעה שאביה יסייע לה. יצוין, כי מלבד אביה אין למשיבה תמיכה משפחתית ואין מי מבני משפחתה המורחבת אשר מסוגל ויכול לגדל את ילדיה.
74. בהתאם להחלטת בית משפט, נבדק גם אביה של המשיבה על ידי המומחה. חוות הדעת קובעת לעניין יכולתו של הסב את הדברים הבאים:
- ”מדובר באדם בעל כוונות טובות ותפקוד אינטלקטואלי תקין. יחד עם זאת, ההתרשמות היא שמדובר באדם בעל כוחות אישיותים דלים ביותר. התרשמנו מאדם המתקשה לנקוט בעמדה פעילה נוכח אתגרים שהחיים מציבים בפניו. הוא מעדיף להתעלם מקשיים תוך ציפייה לא מציאותית כי אלו ייעלמו מאליהם. הן מתוצאות האבחון הפרטני והן מן התצפית על האינטראקציה שלו עם הילדים בפועל עולה כי הוא נוטה לוותר ומתקשה להתמיד במאמציו נוכח קשיים. התרשמנו מאדם אשר מתקשה לגלות גמישות מחשבתית ודבק מאוד בעמדותיו ובדרכי ההתמודדות שלו גם כאשר אלו מנוגדות לנתונים הקיימים ואינן מובילות אותו לתוצאות הרצויות מבחינתו. התרשמנו שאין לסב הערכה ריאליסטית ביחס

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-2012-30012

1 לקשייה של בתו בכלל ובפרט חסרה לו הערכה מציאותית ביחס לקשיים
2 הצפויים לה אילו תקבל את ילדיה לרשותה. משכך, אין לסב תוכנית תואמת
3 להתמודדות עם הקשיים הנידונים. הסב שותף לעמדותיה החשדניות של בתו
4 ביחס לרשויות הרווחה ולכן גם לקשיים הנובעים מן החשדנות הנידונה. בנוסף,
5 יש להביא בחשבון כי מדובר באדם מבוגר ושכאשר יגיעו הקטינים לגיל
6 ההתבגרות יהיה הוא באמצע שנות השמונים לחייו" (עמ' 58 לחוות הדעת).
7

8 75. כן חוות הדעת מציינת המומחה באופן מפורש את חוסר יכולתו של הסב להיות דמות מלווה
9 תומכת בקטינים:

10
11 "הסב אדם שזקוק לחיי שגרה ומסגרת. הוא אדם פונקציונאלי מאוד שמרשים
12 כבעל רצון כן לעזור לבתו ולנכדיו, גם בשל היותם, יחד עם בנו הבכור וילדיו, שארי
13 הברר היחידים שנותרו, עימם יכול לקיים קשר משמעותי. הסב יכול להתנהל
14 בצורה טובה מול מיציאות פשוטה ושגרתית. הרושם הוא כי הוא יכול לסייע
15 בתמיכה פונקציונאלית (הסעות, ביגוד, רכישת תרופות ועוד), אולם לא ניתן
16 להתבסס עליו כדמות טיפולית ראשית שתספק את הצרכים הפסיכולוגיים
17 והרגשיים של הילדים. הוא חסר תובנה למציאות המורכבת של בתו, תוך
18 התכחשות לקשייה ולצרכיה השונים. כמו כן, גילה חוסר תובנה לצרכי נכדיו
19 והתייחס לצרכים אלו באופן שטחי ופונקציונאלי בלבד. הסב התקשה לחשוב
20 באופן מעמיק על המציאות החסרה מבחינה פסיכולוגית אליה נולדו נכדיו ועל
21 צריהם ההתפתחותיים הנפרדים והשונים. כמו כן, לא נראה שיכול היה לשקול
22 ולדמיין כיצד יתמודדו הוא ובתו עם קשיים שונים בהתפתחות הילדים או עם
23 קשיים שעלולים להתרחש במצב הבריאותי שלהם. הסב הצליח להתייחס בעיקר
24 לטווח הקרוב באופן שטחי ורדוקטיבי. לפיכך, לא ניתן להמליץ על הסב כדמות
25 מלווה תומכת ראשית בנכדיו" (עמ' 54 לחוות הדעת).
26

27 76. בסיכומם של דברים, תוצאת חוות הדעת היא כי אין ביכולתם של האם והסב, ביחד או כל
28 אחד מהם לחוד, כדי להעניק לקטינים את רמת ההורות הנדרשת להם כיום או בעתיד
29 הנראה לעין גם בהינתן עזרה סבירה:

30
31 "הן מן הראיון הזוגי והן מן האינטראקציה המשותפת לילדים לאם ולסב
32 התרשמנו שהסב ובתו מתקשים לחלק ביניהם תפקידים, לסייע זה לזה בצורה
33 אפקטיבית ולהשלים זה את חוסריו של זה. יתרה מכך, התרשמנו כי האם ואביה
34 לא עיבדו בצורה משמעותית את הקשיים שהיו ביניהם בעבר וקשה על כן לצפות
35 את עתיד הקשר ביניהם.
36 מן האבחונים הפרטניים של הקטינים עולה כי שניהם מצויים בסיכון
37 התפתחותי משמעותי עקב המטען הגנטי ועקב הפגות. ביחס לקטין עולה כי קיים
38 איחור התפתחותי משמעותי בתחומים מגוונים. ניתן על כן להסיק כי על מנת
39 שישגשו, שני הילדים זקוקים בהקדם לסביבה יציבה וודאית ולהורות קשובה
40 ומכווננת במיוחד.

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

1 למרבה הצער, לא עולה מתוצאות הבדיקות שערכנו כי האם והסבא ביחד או כל
2 אחד מהם בנפרד מתקרבים לסף היכולות הנדרש על מנת להעניק לקטינים את
3 אמת ההורות הנדרשת להם, כיום או בעתיד הנראה לעין וגם בהינתן עזרה
4 סבירה. אני סבורים איפה כי אין מנוס מלהמליץ בפני כבוד בית המשפט להכריז
5 על הקטינים בני אימוץ כלפי אימם" (עמ' 58 לחוות הדעת).

6
7 77. לכל זאת יש להוסיף את ההחמרה במצבה הנפשי של האם דהיום. כאמור, החל מיום
8 24.12.18 (וייתכן אף לפני כן) המשיבה נתונה במצב פסיכוטי. היא אינה מטופלת ונמצאת
9 במצב של סיכון גם כלפיה וגם כלפי הילדים (ר' עדות ד"ר טשרניחובסקי בעמ' 7 לפרוט'
10 16.1.19). כמו כן, מאז הביקור האחרון ביום 24.12.18 וההתקף הפסיכוטי של האם, הסב
11 לא הגיע לביקורים עם הקטינים ולמעשה "נעלם" מהשטח. במצב דברים זה, ברור כי
12 האופציה של השבת הקטינים לחזקתה אינה יכולה להתקבל על הדעת ויש בנתון זה כדי
13 לחזק את המסקנה אודות אי יכולתה של המשיבה וגם של אביה לדאוג לקטינים ובפרט
14 במצב דברים שאין היא מסוגלת לדאוג גם לעצמה.

אין סיכוי שהתנהגותו או מצבו ישתנו בעתיד הנראה לעין;

15
16
17
18 78. לשאלת בית המשפט את ד"ר אייזנברג, האם האם יכולה להפנים דברים וללמוד ולהתפתח,
19 ענתה: "יש לה ליקוי. זה חלק מהתסמינים השליליים שלה. זה הפרעה כרונית" (עמ' 5
20 לפרוט' 16.12.18, ש' 2-3). ובהמשך לשאלת ב"כ היועמ"ש, האם היא סבורה שכל
21 התסמינים שתיארה ישתנו, ענתה: "סביר להניח שהם לא ישתנו באופן מהותי, הם יכולים
22 להתעדכן אם יש איזה שהיא מסגרת טיפולית תומכת ואם בן אדם נמצא במסגרת חברתית
23 מתאימה, למשל מועדון של א', אם יש עו"ס מלווה שיש לה קשר טוב איתה, אם יש
24 מדריכה שיקומית, אבל עם כל האנשים האלה היא לא מצליחה לייצר קשר" (שם, בש' 26-
25 31). יוצא, אפוא, כי אף לדברי ד"ר אייזנברג, הליקויים בתפקודה הלא תקין של האם לא
26 ישתנו. אמנם, יכולה להיות הקלה בליקויים אלו כאשר המשיבה תהיה במסגרת טיפולית
27 תומכת, אולם המשיבה לא מצליחה לייצר קשר עם גורמי הטפול. כן לשיטת ד"ר אייזנברג
28 חוסר היכולת של המשיבה להיעזר בגורמי הטיפול נעוץ במצבה הנפשי והתסמינים
29 השליליים של מחלתה. כך מתוך עדותה:

30
31 "ש. אני מנסה להבין, יש לה קושי להיתמך באנשים שיכולים או אפילו
32 מחויבים לעזור לה בהתנהלות היום יומית. יש איזה שהוא משהו או
33 לקות שלא מאפשרת לה להיתמך באנשים שיכולים לתת לה את המענה?
34 ת. כן.
35 ש. זה משהו שיכול להשתנות?
36 ת. קשה לי להאמין, וגם היא לא מבינה את המניעים.

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

1 ש. היא לא מבינה שהיא זקוקה לעזרה והבן אדם יכול לעזור לה והיא יכולה
2 להירתם מהסיוע.
3 ת. אני חושבת שהיא יודעת שהיא זקוקה לעזרה, אבל היא לא תמיד מבינה
4 את המגבלות שלה. שמציעים לה משהו שמתאים למצבה היא מרגישה
5 דחוייה ונעלבת ומרגישה ששוללים את הזכויות שלה" (עמ' 6, ש' 25 – עמ'
6 7, ש' 3 לפרוט' 16.12.18).

7
8 79. יצוין, כי גם בחוות הדעת ניתנה התייחסות רחבה ומקיפה לשאלה האם קיים סיכוי כי
9 התנהגותה או מצבה של האם ישתנה בעתיד, ועל כך ניתן מענה שלילי. כך נכתב בחוות
10 הדעת:
11

12 "פלונית סובלת ממחלת נפש כרונית קשה מסוג סכיזופרניה. מדובר במחלה קשה
13 מאוד בעלת השלכות נרחבות על מגוון תחומי תפקוד. בעת הבדיקה ניתן היה
14 להתרשם כי פלונית היתה במצב של רימיסה חלקית דבר שהתבטא בהיעדר
15 "סימפטומים חיוביים" סוערים. עם זאת, גם במצב הרמיסה החלקית בו היתה
16 בזמן הבדיקה ניתן היה להבחין ב"סימפטומים השליליים" של פסיביות
17 והשטחה רגשית שגם בהם יש כדי לפגוע משמעותית ביכולתה של פלונית להיות
18 קשורה לצרכים הפיסיים והרגשיים של ילדיה, לתת להם מענה מתאים וליצור
19 עבורם סביבה רגשית הולמת. זאת ועוד, פלונית מגלה כיום תפקוד מאוזן יחסית
20 (גם אם דל מאוד) במצב בו רמת הלחצים עמם היא צריכה להתמודד בפועל היא
21 קטנה לאין ערוך מרמת הלחצים עמם יהיה עליה להתמודד אילו יחזרו ילדיה
22 לרשותה. לאור דלות הכוחות, אשר מאפיינת את האם ע"פ ממצאי האבחון, קיים
23 סיכון משמעותי שעם העלאת רמת הלחצים יופיעו סמפטומים בולטים יותר ואף
24 התנהגויות שיש בהן כדי לסכן את שלומם הפיסי של הקטינים, כפי שאירע
25 בעבר. יצוין גם שרמת התובנה של האם למחלתה היא נמוכה יחסית. ממצא זה
26 מקטין את המוטיבה שלה לטיפול (לו היא למעשה זקוקה מאוד) ומקטין את
27 הסיכוי שתדע להתריע בזמן לנקוט פעולות תואמות – אם תחול הרעה במצבה.
28 גורם סיכון נוסף הוא החשדנות הרבה שמגלה פלונית כלפי שירותי הרווחה.
29 אמנם, ניתן להבין לפחות חלק מחשדנות זו על רק הוצאת הילדים מרשותה,
30 אולם, בלי קשר למקור החשדנות הנידונה, יש בה כדי לפגוע משמעותית ביכולתה
31 לקבל את העזרה לה היא כה זקוקה.
32

33 מנגד חשוב לציין את הממצאים החיוביים בעיקרם של התצפית על המפגש של
34 פלונית עם ילדיה בחלק הראשון של המפגש (לפי כניסת הסבא). נמצא כי האם
35 זיהתה נכון את צרכי הילדים, התנהלה באורח תואם והגיבה אל הילדים באהבה,
36 ברוך ובחום. כתוצאה מכך ככל הנראה, נצפה שהילדים פיתחו אליה התקשרות
37 חיובית. עם זאת, נצפה כי משעה שחל שינוי בטון הרגשי של הילדים והם הפגיעו
38 (כפי שצפוי ובלתי נמנע בגילם) התנהגות דורשנית ומאתגרת יותר, הגיבה האם
39 בחוסר אונים גובר. בשקלול הסופי, גם אם אין להתעלם מיכולותה של האם
40 לקיים אינטראקציה חיובית מותאמת לפרק זמן מוגבל, אין בממצא זה כדי
41 להטות את הכף ולמד על מסוגלות ממשית לקבל אחריות על ילדיה או אפילו על

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

1 פוטנציאל משמעותי לשיפור בעתיד הנראה לעין, זאת על רקע כובדם ומשמעותם
2 של הנתונים הרבים האחרים אשר מורים על היעדר מסוגלות ועל היעדר
3 פוטנציאל ממשי לשינוי" (עמ' 57-58 לחוות הדעת).

4
5 אף כשנשאל ד"ר שרון ע"י ב"כ האם על יכולתה של האם לשנות את התנהלותה לרבות
6 באמצעות טיפול תרופתי ונכונות לקבלת העזרה, השיב: "אני חושב שאחד הדברים שבלטו
7 בראיון איתה, זה באמת האופן שהיא תופסת של מחלתה או יותר נכון האופן שבו היא לא
8 תוספת את מחלתה. היא יודעת אמנם שהיא אובחנה כחולת סכיזופרניה אבל מעבר לזה
9 היא לא מאמינה שיש לה את המחלה הזו והיא לא מבינה באיזה אופן המחלה הזו משפיעה
10 עליה. היא לא רואה את עצמה כאישה לקויה מבחינת התפקוד שלה, וכאשר אדם, כך
11 רואה את מצבו, אז היכולת שלו להיעזר בין אם זה לפנות לטיפול פסיכיאטרי פסיכולוגי
12 אחר היא מאוד נמוכה. זה משהו שמאוד מאוד משפיעה על הפרוגנוזה. מעבר לזה, אנחנו
13 מסתכלים על חומרי הרקע ורואים שמדובר באישה שסובלת כבר תקופה מאוד ארוכה.
14 ז"א זה לא אישה שעברה משבר רק בעקבות לידת הילדים אלא שאישה שחולה תקופה
15 ארוכה. לכן, זו המסקנה שלנו. הרי מדובר בתיק אימוץ ואנחנו לא מסתכלים אך ורק על
16 רמת התפקוד הנוכחית, לא אומרים שזו אישה שכרגע לא יכולה לתפקד אבל אין לנו דרך
17 לצפות מה יהיה בעוד שנה. אנחנו צופים, לצערנו, שמדובר בקשיים שברמה כזו או אחרת,
18 אבל בכל מקרה ברמה מהותית שימשיכו ללוות אותה..." (עמ' 11, ש' 32-21 לפרוט' 6.1.19).

19
20 81. לאור כל האמור לעיל, הן על פי האמור בחוות הדעת ולאחר חקירת המומחים והן על פי
21 האמור בעדותה של ד"ר אייזנברג, הפסיכיאטרית המטפלת באם, עולה כי אין למשיבה
22 מסוגלות הורית לגדל את ילדיה וכי אין פוטנציאל ממשי לשינוי במצבה ובהתנהגותה
23 בהיבט זה בעתיד.

על אף עזרה טיפולית וכלכלית סבירה כמקובל ברשויות הסעד לשיקומו;

24
25
26
27 82. לאחר בחינת הראיות, העדויות וחוות דעת המומחה בתיק עולה כי למשיבה הוצע מגוון רחב
28 של סיוע ועזרה טיפולית טרם הוצאו הקטינים מחזקתה, ובכלל כך הדרכת, שיחות
29 טיפוליות, הכנסת סומכת, הפנייה לשירות "ציפור הנפש" שהינו דיוור מוגן לאימהות עם
30 לקות נפשית, ועוד.

31
32 83. ואולם, המשיבה דחתה קבלת העזרה שהוצעה לה עוד בתחילת הדרך כפי שעלה מהדיווחים
33 של גורמי הטיפול והרווחה (סעיף 4 לעיל); גם הנחיות שניתנו למשיבה כגון הצורך לבנות
34 תוכנית טיפול מסודרת עבור הקטינים שעתידים להיוולד לא קוימה (סעיפים 5, 8 ו-11
35 לעיל); המשיבה ואביה סירבה להיות בקשר עם שירותי הרווחה לאחר הלידה (סעיף 9
36 לעיל); כשדובר על שילוב הקטינים במעון בעת שיגיעו לשלושה חודשים, האם סירבה

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

- 1 להצעות העו"ס ועל רקע זה התפתח ויכוח חריף בין האם לסב והסב איים כי יעזוב אותה ;
2 האם לא שיתפה פעולה עם ההמלצות של וועדת התכנון מיום 19.3.17 ; האם לא שיתפה
3 פעולה עם בחינת התאמתה ל"בית שבתאי לוי" (סעיף 14 לעיל) ; חוסר שיתוף הפעולה של
4 המשיבה עלה גם בביקורים שנערכו בשירות למען הילד וכל ניסיון לעזרה או הדרכה נתקל
5 בסירוב, בהתנהגות תוקפנית ובאלימות מילולית (ר' תצהיר עו"ס לחוק האימוץ מיום
6 18.10.18 וחוות דעת המשלימה).
- 7
- 8 84. כמו כן, גם כיום בעת הימצאותה של האם בהתקף פסיכוטי חריף היא מסרבת לשותף פעולה
9 עם הטיפול התרופתי ועם הגורמים הטיפוליים, תוך חוסר הבנה והפנמה של מצבה
10 הבריאותי לרבות הסיכון בו היא מצוייה.
- 11
- 12 85. כשנשאלה ד"ר אייזנברג על יכולתה של האם להיעזר בגורמי הטיפול ואו נותני השירותים,
13 השיבה כי התנהלות זו נובעת מלקותה הנפשית ובעיקר משיפוט לקוי של האם במצבי דחק.
14 שיפוט לקוי זה מתייחס לכל היבטי החיים ולא דווקא בהקשר של גידול הילדים וההליך
15 המשפטי. כך מתוך עדותה :
- 16 **ש. מה את בעצם אומרת ?**
17 **ת. שהשיפוט לא תקין, במצבי סטרס השיפוט שלה לא תקין, וזה בלי קשר**
18 **לילדים.**
- 19 **ש. במקום לרתום את האנשים שיכולים לעזור לה היא בעצם מרחיקה**
20 **אותם ?**
- 21 **ת. כן. זה קורה במצבי משבר שהיא מרגיש מאוימת ודחויה.**
- 22 **ש. את אומרת שהיו סיטואציות שלא קשורות להליכים המשפטיים אלא גם**
23 **בקבלת שירותים אחרים.**
- 24 **ת. למשל במועדון חברתי. מדריכה שיקומית. אני מניחה שתעסוקה**
25 **נתמכת" (עמ' 6, ש' 18-24 לפרוט' 16.12.18).**
- 26
- 27 86. על כן, לאור כל האמור, עולה כי הסיוע לו נזקקת כיום המשיבה מטרתו קודם כל לסייע
28 לאם עצמה על מנת לטפל בעצמה ולצאת מההתקף הפסיכוטי בו היא שרויה. סיוע זה נדרש
29 בראש ובראשונה לטובת המשיבה ועל מנת למנוע סיכון לחייה. מעבר לכך, גם מבלי
30 להתייחס למצבה הנפשי החמור של האם כיום, הן בחוות הדעת והן בחקירות של המומחים
31 וד"ר אייזנברג עולה כי אין סיכוי לשינוי במצבה של המשיבה בעתיד גם כאשר תינתן עזרה
32 שהיא מותאמת למצבה שכן היא חסרת תובנה למצבה והתנהלותה אינה מאפשרת קבלת
33 סיוע בשל מחלתה הנפשית ושיפוט לקוי בפרט במצבי דחק.
- 34
- 35
- 36
- 37

טובתם של הקטינים באימוצם :

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 87. חוות הדעת בחנה באופן פרטני את מצבו של כל אחד מהקטינים ואת טובתו באימוץ. לאחר
2 בחינה פרטנית זו בהתחשב במצבם הנוכחי של הקטינים ההמלצה היא שטובתם של
3 הקטינים היא באימוצם.
4
- 5 88. בנוגע לקטין ---, נכתב בחוות הדעת:
6
7 "מדובר בתינוק מקסים ותקשורתי שמפותח נמוך מהמצופה בגילו ... נכון
8 לתקופה זו, מבין כל תחומי ההתפתחות, הכישורים במוטוריקה גסה הם
9 מעוכבים בצורה הכי משמעותית אצל התינוק. מדובר על איכות תנועה ירודה ועל
10 השגה מאוחרת של אבני דרך בסיסיות. בתחומים אחרים זקוק לעידוד ולהעשרה
11 משחקית כדי להתנסות במיומנויות חדשות, יחד עם הגברת התגובתיות
12 הבינאישית כלפי אחרים.
13 הקטין נולד עם רקע גנטי של תחלואה פסיכאטרית קשה, כחודש מוקדם יותר
14 מהמועד הצפוי, במשקל לידה תואם את גיל ההיריון. הפגות ומחלת הסכיזופרניה
15 של האם מהווים גורמי סיכון משמעותיים שעלולים להגביר את הסיכון לבעיות
16 רפואיות ונפשיות עתידיות. כבר בחודש השלישי לחייו, בבדיקה הפסיכולוגית
17 הראשונה נצפה איחור בהשגת חלק מאבני הדרך, ואלה הממצאים שחוזרים על
18 עצמם גם בבדיקה ההתפתחותית הנוכחית. העיכוב של הקטין דורש כבר
19 התייחסות בהווה ויתכן שהוא יזדקק להמשך ליווי אנשי מקצוע כדי להיות
20 במעקב. נצפה קשר יפה בינו לבין האם ממשפחת קלט חירום ובמשפחה הבאה
21 בה הוא יחיה, נחוצות דמויות התקשרות שיכולות לספק לו תמיכה, שגרת חיים
22 יציבה ומסוּתת, עם התכוונות מדוקדקת לצרכיו. כמו כן, יהיה מוטל על
23 הדמויות ההוריות לדעת לגבי העיכוב ההתפתחותי הנוכחי ולקחת בחשבון שיתכן
24 ויהיו נחוצות התערבויות פרא רפואיות. יש צורך בהתארגנות ובתפקוד הורי
25 תכליתי, תוך הבנה של גורמי הסיכון אודות הרקע הגנטי של הילד" (עמ' 50 לחוות
26 הדעת).
27
- 28 89. בנוגע לקטינה ---, נכתב בחוות הדעת:
29
30 "מדובר בתינוקת מקסימה ותקשורתית שמפותחת סביב גילה. היא הסתגלה
31 לסיטואציה האבחונית ויצרה אינטראקציה יפה עם הוריה ממשפחת הקלט וגם
32 עם הבודקת ... בתחום התפקוד הרגשי הקטינה הראתה דפוסי התנהגות
33 מסתגלים וויסות רגשי תקין. מדובר בתינוקת, אחת מתאומים, שנולדה לאם
34 החולה במחלת הסכיזופרניה מאז היותה ילדה. סביר כי גם אביה של הקטינה
35 סובל מתחלואה נפשית מכיוון שההורים הכירו, כך מדווח, במועדון "א" שמיועד
36 לאוכלוסייה של אנשים המתמודדים עם מחלות פסיכיאטריות. לפי כך, מהידוע
37 בספרות המקצועית והמחקרית, בשל המרכיבים הגנטיים המבניים זוהי תינוקת
38 בסיכון מוגבר לבעיות התפתחותיות ו/או נפשיות עתידיות ולכן היא זקוקה
39 לסביבה מאד תומכת ויציבה כדי למתן את הסיכונים הביולוגיים הראשוניים.
40 לגורמים הסביבתיים יש חשיבות מכרעת מאחר והם מגדירים את תנאי חייה
41 של הקטינה, את ההתייחסות היומיומית ואת אופן ההתמודדות שלה עם

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

1 הגירויים החיצוניים. יש צורך שבתהליך הגדילה, פרט למילוי צרכים פיזיים כגון
2 האכלה ומקום לישון, לקטינה יהיו דמויות הוריות אשר יכולות לספק עזרה
3 בויסות העצמי, אורה נינוחה ורגועה בתוך הבית ומסגרת חינוכית הולמת. כמו
4 כן, יש צורך שהדמויות ההוריות ידעו להבנות לילדה הגדלה את הקשרים בין
5 התא המשפחתי לבין העולם הרחב ולהקנות ערכים של הסתגלות חברתית. זאת,
6 משום שעם הגדילה, בדומה לכל ילד, היא צפויה לצאת מתוך המשפחה הגרעינית
7 ולפגוש אנשים זרים בדמות מחנכים, מטפלים ומורים. דאגה מותאמת, מדודה
8 ושיפוט חברתי של ההורים יסייעו לרכז את הסיכונים המבניים ויספקו אורח
9 חיים בריא בעתיד" (עמ' 50-51 לחוות הדעת).

10
11 90. יוצא, אפוא, כי טובתם של הקטינים מחייבת מסגרת משפחתית תומכת ויציבה, עם דמויות
12 הוריות אשר יכולות להעניק ביטחון לאורך זמן, להשרות אוירה נינוחה ורגועה בתוך הבית
13 וכן לבנות לילדים גשר בין התא המשפחתי לבין העולם החיצוני תוך הקניית ערכים של
14 הסתגלות חברתית. כל אלו לא יכולים להיות מוענקים לילדים על ידי המשיבה והסב ועל
15 כן שוכנעתי כי טובתם של הקטינים היא באימוצם.

16
17 91. על כן, לאחר שהתמלאו תנאי סעיף 13 (א) (7) לחוק האימוץ, אני מכריזה על הקטינים כבני
18 אימוץ כלפי אמם – המשיבה.

צמצום תוצאות האימוץ :

19
20
21
22 92. הצדדים חלוקים באשר לאופי האימוץ, כאשר לשיטת ב"כ היועמ"ש יש להורות על אימוץ
23 "סגור" ואילו לשיטת ב"כ המשיבה יש להורות על אימוץ "פתוח" אשר כולל לכל הפחות
24 שלושה מפגשים בשנה, בהתאם להמלצות המומחה. כן חלוקים הצדדים בנוגע לאופן שיש
25 לבחון את ההחמרה במצבה הבריאותי של האם והפסקת המפגשים עם הקטינים החל מיום
26 26.12.18 בשל ההתקף הפסיכוטי בו היא נתונה. לדברי ב"כ היועמ"ש יש במצבה הבריאותי
27 של האם דהיום כדי לחזק ולבסס את הצורך להורות על אימוץ "סגור", ואילו לטענת ב"כ
28 המשיבה אין לקחת בחשבון את מצבה הנפשי דהיום אלא יש לבחון את התנהלותה של האם
29 לאורך תקופה ארוכה במפגשים קבועים ומיטבים עם הקטינים תוך הבניית קשר משמעותי
30 עם, כעולה מחוות הדעת של המומחה.

31
32 93. תוצאות האימוץ קבועות בסעיף 16 לחוק האימוץ, אשר זו לשונו :

33 "האימוץ יוצר בין המאמץ לבין המאומץ אותן החובות והזכויות הקיימות בין
34 הורים ובין ילדיהם, ומקנה למאמץ ביחס למאומץ אותן הסמכויות הנתונות
35 להורים ביחס לילדיהם; הוא מפסיק את החובות והזכויות שבין המאומץ לבין
36 הוריו ושאר קרוביו והסמכויות הנתונות להם ביחס אליו; ואולם -
37 (1) רשאי בית המשפט לצמצם בצו אימוץ את התוצאות האמורות;

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 (2) האימוץ אינו פוגע בדיני איסור והיתר לענייני נישואין וגירושין;
2 (3) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מהוראות סעיף 16 לחוק הירושה,
3 התשכ"ה - 1965.
4
- 5 94. על פי חוק האימוץ, לאימוץ תוצאה כפולה: מצד אחד, נפסקות הזכויות והחובות שבין
6 ההורים הביולוגיים לילדם וסמכויותיהם עליו. מצד אחד, בין הילד למאמציו נוצרות אותן
7 הזכויות, החובות והסמכויות שהיו בין הילד להוריו הביולוגיים.
8
- 9 95. נקודת המוצא של החוק היא הסדר אימוץ "סגור", קרי, אימוץ המנתק באופן מלא את
10 הקשר בין הקטין לבין הוריו הביולוגיים. בצד האימוץ "הסגור" קיים גם אימוץ "פתוח"
11 שבגדריו נשמרת זיקה בין ההורה הביולוגי לילדו. מתווה זה, בו ניתן דגש לזכויות ההורים
12 הביולוגיים ולשמירת הזיקה של הקטין למוצאו וזהותו, כרוך בחששות מפני השלכות
13 שליליות על הקטין, ובפרט על יכולתו ליצור קשר מלא עם ההורים המאמצים. קיים חשש
14 כי האימוץ הפתוח יציב את הקטין במשבר נאמנות או זהות והוא עשוי אף להוביל לתחרות
15 בין הדמויות ההוריות. על רקע זה, ההלכה הפסוקה נטתה לאורך השנים להסדר של אימוץ
16 "סגור" והאימוץ "הפתוח" נשמר למקרים יוצאי דופן (בע"מ 3741/11 פלונת נ' היועץ
17 המשפטי לממשלה (פורסם במאגרים, 14.9.11)). ראוי לציין כי בעשור האחרון נשמעים
18 קולות הנוטים לעבר פתיחות רבה יותר בבחינת האפשרות לצמצם את תוצאות האימוץ, הן
19 מנקודת מבט של טובת הילד והן מנקודת מבט של זכויות ההורים הביולוגיים (ראו בע"מ
20 778/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלוני (פורסם במאגרים, 29.11.09), פסקה 63 לפסק
21 דינה של כבי' השופטת ע' ארבל והאסמכתאות המובאות שם). האימוץ הסגור אינו כלל ברזל
22 וכל מקרה נבחן באופן פרטני (בע"מ 2738/13 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה (פורסם
23 במאגרים, ביום 16.6.13)).
24
- 25 96. יצוין כי היתרונות מול החסרונות של האימוץ "הפתוח" נלקחים בחשבון בהכרעת בית
26 המשפט, לאורה של אמת המידה המנחה של "טובת המאומץ", כמתחייב בסעיף 1 (ב) לחוק
27 האימוץ. בסעיף 1ב לחוק האימוץ פרט המחוקק את טובת המאומץ ל"זכויות הילד, צרכיו
28 והאינטרסים שלו, לרבות זכותו ליציבות ובכלל זה צמצום העברתו ככל הניתן בין מסגרות
29 או בין משפחות; ככל שהמאומץ מסוגל להבין בדבר, יובא בחשבון גם רצונו ודעתו לגבי
30 אותו עניין...". בענין "טובת המאומץ" נדרשת בחינה פרטנית ביחס לקטין הקונקרטי
31 בעניינו דן בית המשפט. הבחינה מתבססת על הנתונים והנסיבות הפרטניות, תוך בחינת כל
32 החלופות ותוך היעזרות באנשי מקצוע, והכל על מנת להתחקות אחר טובתו של הקטין
33 שגורלו מוכרע בבית המשפט.
34
- 35 97. במוקד ההתייחסות הפרטנית, נמצא הקטין וכמצוות סעיף 1 (ב) לחוק האימוץ, מרכז הכובד
36 הוא בקידום טובתו ורווחתו. בהתאם להלכה הפסוקה, גם זכויותיו של ההורה הביולוגי

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

1 ראויות להילקח בחשבון וכן האינטרס של ההורים המיועדים לאמץ. בפסיקת בית המשפט
2 העליון פורטו השיקולים בהכרעה הקשורים לקטין; להורים הביולוגיים; ולהורים
3 המאמצים. האימוץ הפתוח יישקל כאשר שמירת הקשר עם ההורים הביולוגיים תהא
4 חיובית לילד; כאשר ההורים המאמצים ישתפו פעולה עם כך; וכאשר ההורים הביולוגיים
5 שלמים עם התהליך, מכבדים את מערכת האימוץ של ילדם במשפחה המאמצת ומשלימים
6 עם גבולות הקשר המוגבל (בע"מ 1845/07 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' (פורסם
7 במאגרים, 16.4.08)).

8
9

מן הכלל אל הפרט, לענייננו:

10

11 98. במסגרת חוות הדעת המומחה שניתנה ביום 19.3.18 הומלץ על אימוץ "פתוח" במתכונת של
12 שלושה מפגשים של הקטינים עם האם בשנה כאשר למפגש אחד יצטרף הסב. עם זאת,
13 המלצות אלו ניתנו נכון לאותה תקופה בה התקיימו מפגשים שוטפים בין הקטינים לבין
14 האם והסב במתכונת של פעם בשבוע למשך שעה וחצי. כמו כן, באותה העת שהו הקטינים
15 במשפחת קלט וכאמור רק לאחר הגשת חוות הדעת ביום 26.4.18 עברו למשפחה אומנת עם
16 כוונת אימוץ. כך נכתב בחוות הדעת בסוגיית צמצום תוצאות האימוץ:

17

18 "לדעתנו, צמצום תוצאות האימוץ אשר מאפשר את צמצום השבר בזהותו
19 המתגבשת של המאומץ הוא אפשרות רצויה בתהליכי אימוץ רבים. מאידך,
20 במקרים אחרים המשך קשר (אפילו רופף ולא תדיר) עם המשפחה המולידה עשוי
21 להוות מעמסה משמעותית על המאומץ, על המשפחה המאמצת ועל תהליכי
22 האימוץ. בבואנו להמליץ על צמצומן או אי צמצומן של תוצאות האימוץ אנו
23 מסתכלים על שלושה משתנים עיקריים: א. איכות ועומק הקשר הפסיכולוגי בין
24 הקטין לבין המשפחה המולידה. ב. יכולתם של בני המשפחה המולידה "להעניק
25 לקטין את ברכת הדרך" ולשתף פעולה בצורה מיטיבה עם הסדר האימוץ הפתוח
26 ועם מגבלותיו. ג. עמדתה של המשפחה המיועדת לאמץ ביחס להסדר המוצע
27 ויכולתה להכילו.

28 כאשר בוחנים את המשתנים שתוארו למעלה ביחס לקטינים ולאם המולידה
29 מתקבלת התמונה הבאה:

30 א. מדובר בילדים כבני כשנה אשר הוצאו מחזקת אימם בגיל חודש לערך. עם
31 זאת על אף גילם הצעיר ועל אף הזמן הקצר שגדלו בחזקת האם הצליחו תודות
32 להסדרי הראייה הקבועים לפתח התקשרות משמעותית ומיטיבה עם האם.
33 גם עם הסבא קיים קשר קבוע. מבחינת איכות הקשר הקיים האינדיקציה
34 לצמצום תוצאות האימוץ היא על כן חיובית.

35 ב. מדובר באם אשר מבטאת חשדנות וחוסר אמון רבים ביחס לרשויות. עמדה
36 זו משותפת גם לסבא. בנוסף, נראה כי התובנה של האם ביחס לצורך באימוץ,
37 נמוכה ועל כן נראה כי היא תתקשה לתת את ברכת הדרך לתהליך. מנגד,
38 האם וגם הסבא שיתפו פעולה בצורה תואמת עם תהליך הבדיקה ויש בכך
39 אינדיקציה חיובית מסוימת לגבי יכולתם לשתף פעולה עם הרשויות גם

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

1 במסגרת הסדר עתידי אפשרי של צמצום תוצאות האימוץ. אינדיקציה
2 חיובית נוספת היא שיתוף הפעולה של האם בתקופה האחרונה עם המעקב
3 הפסיכיאטרי. ע"פ המדווח האם והסבא עומדים בנדרש מהם בכל הנוגע
4 לביקורים במרכז הקשר. מבחינת היכולת לשתף פעולה האינדיקציה
5 לצמצום תוצאות האימוץ היא מעורבת עם נטייה מסוימת לצד החיובי.
6 ג. עמדת ההורים המיועדים לאמץ היא בחזקת נעלם בשלב זה.
7 בהתחשב בשיקולים אלה אני ממליץ לפני כבוד בית המשפט לצמצם את תוצאות
8 האימוץ ביחס לאם בדרך של שלושה מפגשים בשנה כאשר למפגש אחד יהיה
9 רשאי גם הסבא להצטרף" (עמ' 59 לחוות הדעת).

10
11 99. כאמור, ביום 3.1.19 ניתנה חוות הדעת המשלימה בסוגיית צמצום תדירות המפגשים
12 ומשכם. בחוות דעת זו הומלץ כאמור לקבוע כי עד לקבלת החלטה חלוטה בשאלת האימוץ
13 מפגשי האם והסבא עם הקטינים יתקיימו אחת לשבועיים במשך שעה. יצוין, כי במסגרת
14 חוות דעת זו התייחס המומחה (בשולי הדברים) גם לסוגיית האימוץ הפתוח. כך נכתב: "אנו
15 מקווים ש(במידה ובית המשפט ימצא לנכון לקבל את המלצותינו בנוגע לאימוץ הפתוח)
16 לאחר סיום ההליך המשפטי ולאחר קבלת החלטה חלוטה שתשים קץ לאי הוודאות, האם
17 תשכיל לשנות את התנהגותה ולהתאים את עצמה למציאות שתיווצר. המשכן של
18 התנהגויות מן הסוג שהפגינה האם בעת הבדיקה הנוכחית יסכל ללא ספק את מתווה
19 האימוץ הפתוח עליו המלצנו ויכתוב אימוץ סגור שלהערכתנו יטיב פחות עם הקטינים".
20 יצוין, כי חוות דעת המשלימה ניתנה בסמוך (או כבר בעת) להחמרה במצבה הנפשי של האם
21 ובסמוך להתקף הפסיכוטי וגם במצב דברים זה עדיין נותרה המתכונת של אימוץ פתוח
22 כאופציה אשר מיטיבה עם הקטינים, אם וככל שהאם תשנה את התנהגותה ותתאים את
23 עצמה למציאות שתיווצר. מעבר לכך, ולגופם של דברים, גם לנוכח התנהגותה הבעייתית
24 של האם בעת הבדיקה לא הומלץ לבטל כליל את המפגשים ו/או לקבוע מפגשים אחת
25 לשלושה שבועות כבקשת ב"כ היועמ"ש, אלא להותיר מפגשים ברצף אחת לשבועיים למשך
26 שעה, ואף בכך יש כדי להעיד כי העובדה שנוצר קשר משמעותי בין האם לקטינים לאורך
27 תקופה ארוכה גרמה להטיית הכף לטובת המשך המפגשים.

28
29 100. יתר על כן, במסגרת חקירת המומחים שנערכה ביום 6.1.19 נחקר ד"ר שרון על סוגיית
30 צמצום תוצאות האימוץ. גם במענה לשאלות ב"כ היועמ"ש, השיב ד"ר שרון תשובות כי
31 לאור ההחמרה במצבה הנפשי של האם עדיין יש צורך לבחון את מלוא הנתונים באופן
32 מעמיק בראיית טובת הקטינים. כך מתוך עדותו:
33

34 "ש. בסוגייה של צמצום תוצאות האימוץ התייחסתם למס' פרמטרים
35 שקובעים את היתכנותו של האימוץ הפתוח. הראשון היה קשר בין
36 המשפחה הביולוגית לילדים והשני יכולתה של המשפחה המולידה לתת
37 את ברכת הדרך לאימוץ. קבעתם בחוות הדעת ששיתוף הפעולה של

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 פלונית ואביה מעידים על יכולתם העתידית לשתף פעולה גם במסגרת
2 הסדר עתידי של צמצום תוצאות האימוץ וגם הצבעתם על שיתוף הפעולה
3 של פלונית עם המעקב הפסיכיאטרי כנקודה שמחזקת את עמדתכם
4 בדבר האימוץ הפתוח. אני רוצה לומר לך שהחל מיום 24/12/2018 דווח
5 על כך שפלונית נמצאת בהתקף פסיכוטי חריף שלפניו היא לא הגיעה
6 למעקב עם המטפלת, היא סירבה לקבל טיפול תרופתי נוסף, היא סירבה
7 להגיע למעקב. היא מסרבת להמשך טיפול. כיצד תשתנה עמדתכם, אם
8 בכלל, לאור הדברים שנאמרו.
- 9 ת. זה קצת חוזר לשאלה הקודמת שנשאלתי. כמובן, שככל ששיתוף
10 הפעולה של פלונית עם הגורמים המטפלים בעייתי יותר, זה מוריד את
11 הסבירות שאימוץ פתוח יהיה לטובת הילדים. מעבר לזה, את נותנת לי
12 נתונים שאני לא יכול להתייחס אליהם כי אלו לא נתונים שאני אספתי
13 או בדקתי.
- 14 ש. איזה נתונים?
15 ת. כל הנתונים שנתת לי.
16 ש. אלו נתונים שנכתבו בחוות הדעת שלכם.
17 ת. אני אבקש שתעבירי לי את הנתונים ואוכל להתייחס אליהם. אבל
18 לשאלתך, ככל ששיתוף הפעולה עם כל הגורמים המטפלים בין אם זה
19 בריאות הנפש או הרווחה פחות טוב, כמובן זה אחד השיקולים שצריך
20 לשקול שבאים לקבוע אימוץ פתוח.
- 21 ש. אני רוצה להתייחס לחוות הדעת המשלימה שכתבתם בה ציינתם
22 שהתנהלותה של פלונית במועד האבחון ביטאה רמה חריגה של שיפוט
23 לקוי. מאחר וחוות הדעת הזו ניתנה לאחר ההמלצה שלך בדבר אימוץ
24 פתוח, האם ההתנהלות המתוארת הזו משנה את המלצתכם?
25 ת. לא התבקשנו להתייחס לשאלת האימוץ הפתוח בחוות הדעת הראשונה
26 (צ"ל-המשלימה – פ.ש.ו.). על מנת להתייחס בצורה רצינית לשאלה הזו,
27 אני חושב שהיינו צריכים גם למשל לדבר עם ההורים המאמצים, זה עוד
28 דבר שבהחלט השתנה בין שתי חוות הדעת. עכשיו הם נמצאים אצל
29 משפחה עם אופק אימוץ. אני כן התחכתי עם הנושא בסוף חוות הדעת
30 וציינתי שהתנהלו שכזו, אם היא תמשך, בוודאי תכשיל את האימוץ
31 הפתוח. הדברים מדברים בעד עצמם.
- 32 ש. בביקורים מדווח שפלונית אומרת לילדים, שהם מכנים אותה אימא
33 פלונית, היא אומרת להם, אני לא אימא פלונית אלא אימא שלכם. האם
34 לדעתך פלונית יכולה לקבל את המציאות שלילדיה יש אם מאמצת או
35 הורים מאמצים?
- 36 ת. כרגע למיטב הבנתי פלונית לא מקבלת את זה ונאבקת בזה. ייתכן, ואין
37 לי דרך לדעת את זה בוודאות, אבל ייתכן שיש איזה שהיא הרעה במצבה
38 באופן כללי שבסופו של דבר הביאה אותה לאשפוז שבועות ספורים אחרי
39 שראינו אותה...
40 ש. לא היה אשפוז.

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-2012-30012

- 1 ת. או. קיי. הדברים שעומדים על כף המאזניים, בעיני, גם במפגש השני,
2 שנה אחרי המפגש הראשון, ראינו ילדים שקשורים לפלונית, ששמחים
3 איתה, שפונים לפלונית עם כל מיני, גם עם צרכים שלהם וגם סתם
4 להראות לה דברים שיש בחדר. קיימת התקשרות משמעותית של
5 הילדים בפלונית. תמיד שאנחנו מדברים על אימוץ פתוח זו המלצה שיש
6 בה משהו טננטיבי, זמני, לא בטוח. ברור שאם פלונית תתנהל כמו שהיא
7 התנהגה בפגישה שראינו אותה, יותר עם אנשי המקצוע, עם הילדים
8 היא היתה בסדר, אבל עם אנשי המקצוע היא הייתה מאד בעייתית, אז
9 ברור שאימוץ פתוח לא יקרה. כמובן שבכל מקרה המפגשים יכולים
10 להתקיים רק אחרי שפקידת הסעד לחוק האימוץ מודאת שפלונית היא
11 במצב שמאפשר מפגשים. האם אני בטוח, שוב, לא עשיתי את הבדיקות
12 ולא התבקשתי לעשות, אבל האם אני בטוח בנקודת הזמן הזו שטובת
13 הילדים להחליט היום שלא יהיה להם לעולם קשר עם פלונית – אני לא
14 בטוח בזה" (עמ' 12-13 לפרוט').
- 15
- 16 101. לנוכח האמור לעיל, איני מקבלת את עמדת ב"כ היועמ"ש כי המומחה חזר בו מהמלצתו
17 בנוגע לאימוץ "הפתוח". נהפוך הוא. גם במסגרת חוות הדעת המשלימה וגם בחקירתו, חרף
18 מצבה הנפשי הקשה של האם והפסקת המפגשים עם הקטינים בעטיו, השיב ד"ר שרון כי
19 לא נעשו הבדיקות המתאימות לצורך בחינת טובתם של הקטינים בהיבט זה, ועל כן, אין
20 הוא יכול לאשר כי בנקודת הזמן הזו טובת הילדים היא לנתק כליל את הקשר עם אמם.
21 עוד יש לציין כי בכל הנוגע למידת שיתוף הפעולה של האם עם הגורמים המטפלים, כמפורט
22 בפסיקה וכן בחוות דעת המומחה מדובר בשיקול אחד מתוך כלל השיקולים הנבחנים וכי
23 בכל מקרה מפגשים אלו יכולים להתקיים רק לאחר שפקידת הסעד לחוק האימוץ תוודא
24 שהאם נמצאת במצב נפשי אשר מאפשר מפגשים אלו.
- 25
- 26 102. יתרה מכך, כל הטיעונים שעמדו ביסוד עמדת ב"כ היועמ"ש (גם בסיכומיו) כנגד צמצום
27 תוצאות האימוץ ובכלל כן, חוסר תובנה של האם למצבה ולצרכי הקטינים, השפעות
28 התנהגותה על הסובבים ובפרט במהלך המפגשים עם הקטינים, התפרצויות בלתי צפויות
29 ולעיתים אף אלימות מילולית, העדר שיתוף פעולה עם גורמי הטיפול, אי מתן ברכת הדרך
30 לאימוץ, מצבם של הקטינים ועוד – עמדו לנגד עיני המומחים אשר נתנו את חוות הדעת
31 הראשונה, המשלימה וכן בעת חקירת ד"ר שרון, ולמרות זאת, לא ניתנה המלצה בסוגיית
32 צמצום תוצאות האימוץ, אלא להיפך נאמר כי יש לערוך בדיקות נוספות בסוגייה זו בהיבט
33 של טובת הקטינים משום משמעותה הרת הגורל של המלצה זו.
- 34
- 35 103. בהקשר זה אציין כי עמדת ב"כ היועמ"ש, אשר עומדת בסתירה לחוות הדעת המומחה ואשר
36 מתבססת על החמרה שחלה במצבה הנפשי של האם והתנהלותה של האם בתקופת
37 ההתקף הפסיכוטי, אינה יכולה בשלב זה להתקבל. אין חולק כי חלה החמרה משמעותית
38 במצבה הנפשי של האם והיא נתונה כיום בהתקף פסיכוטי חריף והיא אינה מטופלת.

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

- 1 במאמר מוסגר יצוין, כי קיימת מחלוקת בין המומחית ד"ר שטרניחובסקי לבין ד"ר
2 אייזנברג אודות הטיפול הראוי עבור האם (בעוד שד"ר אייזנברג סבורה כי האם אינה
3 נדרשת לטיפול תרופתי שוטף, אזי המומחית סבורה כי על האם לקבל טיפול תרופתי שוטף
4 וכי ההתקף הפסיכוטי הינו כתוצאה מכך). עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך כי חרף מחלתה
5 הנפשית של האם (אשר לא היתה פעילה מגיל 12), התסמינים השליליים מהם סובלת וחוסר
6 המסוגלות ההורית שלה (שהיווה את היסוד להכרזת הקטינים כברי אימוץ כלפיה) היא
7 הצליחה ליצור קשר משמעותי ביותר עם הקטינים ונהגה לקיים את הביקורים עם הקטינים
8 באופן קבוע לאורך תקופה ארוכה של למעלה משנה וחצי, והכל כמפורט בהרחבה בחוות
9 דעת המומחה. אציין כי גם יוחלט על מסגרת מסוימת של קשר ו/או זיקה של האם לקטינים
10 אין הדבר דומה למתכונת של מפגשים שבועיים או אחת לשבועיים במסגרת הליך משפטי
11 לצד חוסר הוודאות אודות תוצאות הליך האימוץ, ולא ניתן לבטל את האפשרות לבחון
12 אופציה זו כדבעי.
- 13
14 104. אשר על כן, בהינתן שינוי הנסיבות במצבה הנפשי של האם ולאור הפסקת המפגשים של
15 האם עם הקטינים כתוצאה מכך, אין בידי חוות דעת עדכנית המתייחסת לסוגית צמצום או
16 אי צמצום תוצאות האימוץ מתוך בחינת טובת הקטינים ושאר השיקולים הרלוונטים.
17 מדובר בהכרעה שתוצאותיה בלתי הדירות ולא מן הנמנע שבמסגרת בחינה מעמיקה
18 תיבחנה אפשרויות שונות לקיום זיקה כזו או אחרת של הקטינים עם האם, אם לאו. על כן,
19 סבורני כי לא ניתן לבטל באופן סופי כל אפשרות לקשר עתידי של הקטינים עם האם כבר
20 עתה מבלי לבחון פעם נוספת את טובתם של הקטינים ולנוכח שינוי הנסיבות שנוצר ביחס
21 לחוות הדעת הראשונה והמשלימה אשר ממליצות על אימוץ "פתוח" עם הסדר של שלושה
22 מפגשים בשנה. דומה כי גם עקרון סופיות ההליך האימוץ מחזק את מסקנתי זו שכן הצורך
23 להכריע באופי האימוץ הוא בשלב הראשוני של הכרזת הקטינים כברי אימוץ. מנגד, עם מתן
24 פסק הדין להכרזת הקטינים כברי אימוץ, ולנוכח שהיית הקטינים במשפחת האומנה
25 המיועדת לאמצם ומשבשלב זה לא מתקיימים מפגשים בין הקטינים לאם, לא מצאתי כי
26 יגרם נזק לקטינים עד לקבלת חוות דעת המומחה בסוגיה זו בעוד פרק זמן קצר, וכך אני
27 מורה.
- 28
29 105. על כן, בשאלת תוצאות האימוץ מבוקש לקבל חוות דעת עדכנית ממכון שלם בתוך 30 ימים
30 ממועד המצאת פסק הדין לידיו. במסגרת חוות הדעת הנוספת בסוגיה זו יש לבחון את
31 מכלול השיקולים שפורטו לעיל וליתן המלצות בהתאם. לאחר קבלת הנ"ל ומיצוי ההליך
32 בסוגיה זו, יינתן פסק דין משלים.
- 33
34 **הכרזת הקטינים כברי אימוץ כלפי המשיב/אביהם :**
- 35

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 17-09-30012

106. בענייננו, כמפורט לעיל, האב הביע הסכמתו להכרזת הקטינים כברי אימוץ כלפיו (תצהיר מיום 7.10.18 ודברי האב בדיון ביום 18.11.18). שוכנעתי כי דברים אלו נאמרו מדעת ומתוך מחשבה לאחר שהמשיב הבין את משמעותם. אביא מתוך דבריו בפרוט' הדיון:
- 4
- 5 "אני הגשתי תצהיר לבית המשפט. אני מסכים להכריז על הילדים שלי הקטינים
- 6 כברי אימוץ. עד עכשיו לא יכולתי לדבר כי לא ידעתי אם אני האב. רק היום אחרי
- 7 הבדיקה אושר שאני האב ... לשאלת בית המשפט – אני שקלתי את הדברים
- 8 לבד. עשיתי החלטה מוקדם עוד לפני שהילדים באו לעולם שאני לא הולך לגדל
- 9 אותם... אני מבין שזו החלטה בלתי הפיכה, לקחתי את החלטה ואני חושב שזה
- 10 משרת את הילדים, זה יהיה טוב להם לעתיד כי אסור שהם יהיו בין הפטיש לסדן
- 11 ביני לבין פלונית שהוויכוחים והמהמורות...אני לא יכול להגיד מה לגביה ומה
- 12 תהיה ההחלטה של בית המשפט לגביה, אבל אני יודע שאני לא יכול וביני לבין
- 13 עצמי אני אומר שאני והיא לא יכולים לנהל מערכת יחסים גם כשיש ילדים כי
- 14 לדעתי גם הילדים לא יצאו מזה נשכרים. ... קשה לי אבל אני שלם עם זה. .. אני
- 15 אמרתי שאני חושב שלטובת הילדים שיבחרו להם הורים טובים, גם לדעתי זה
- 16 יתרון שהילדים יכולים לבחור את העתיד שלהם ולא להיות במערכת יחסים
- 17 שבורה".
- 18
107. כן מתקיימים גם תנאי סעיף 13 (א)(7) לחוק האימוץ כלפי המשיב באשר המשיב עצמו הודה
- 19 כי אינו מסוגל לגדל את הקטינים.
- 20
- 21
108. על כן, מכוח הסכמת המשיב ולאחר שהתקיימו כלפיו תנאי סעיף 13 (א)(7) לחוק האימוץ -
- 22 אני מכריזה על הקטינים כבני אימוץ כלפי אביהם – המשיב.
- 23
- 24
- 25 **סוף-דבר :**
- 26
109. אשר על כן, לאור כל האמור לעיל, אני מורה כדלקמן:
- 27
- 28
- 29 א. לאחר שהתמלאו תנאי סעיף 13 (א)(7) לחוק האימוץ, אני מכריזה על הקטינים כבני
- 30 אימוץ כלפי אמם – המשיבה.
- 31
- 32 ב. בסוגיית צמצום תוצאות האימוץ כלפי המשיבה ובשים לב לשינויי הנסיבות והצורך
- 33 לבחון בשנית את טובתם של הקטינים תוך התייחסות למכלול השיקולים - אני מורה
- 34 על קבלת חוות דעת עדכנית ממכון שלם בתוך 30 ימים ממועד המצאת פסק הדין לידי.
- 35
- 36 ג. בהתאם להסכמת המשיב ואף לנוכח כך שהתמלאו כלפיו תנאי סעיף 13 (א)(7) לחוק
- 37 האימוץ - אני מכריזה על הקטינים כבני אימוץ כלפי אביהם – המשיב.
- 38
110. ניתן לפרסם בהשמטת כל פרט מזהה.
- 39

בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

אמצ 30012-09-17

1
2
3
4
5
6
7

111. המזכירות תמציא פסק הדין (החלקי) לב"כ הצדדים וכן למכון שלם.

112. ת.פ. 45 ימים.

ניתן ביום 14 באפריל 2019, בהעדר הנוכחים.

ורד שביט פינקלשטיין, שופטת

8
9
10
11
12